

IZVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2019/627**z dne 15. marca 2019****o določitvi enotnih praktičnih ureditev za izvajanje uradnega nadzora nad proizvodi živalskega izvora, namenjenimi za prehrano ljudi, v skladu z Uredbo (EU) 2017/625 Evropskega parlamenta in Sveta ter spremembi Uredbe Komisije (ES) št. 2074/2005 o uradnem nadzoru****(Besedilo velja za EGP)**

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe (EU) 2017/625 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. marca 2017 o izvajanju uradnega nadzora in drugih uradnih dejavnosti, da se zagotovi uporaba zakonodaje o živilih in krmi, pravil o zdravju in dobrobiti živali ter zdravju rastlin in fitofarmaceutskih sredstvih, ter o spremembi uredb (ES) št. 999/2001, (ES) št. 396/2005, (ES) št. 1069/2009, (ES) št. 1107/2009, (EU) št. 1151/2012, (EU) št. 652/2014, (EU) 2016/429 in (EU) 2016/2031 Evropskega parlamenta in Sveta, uredb Sveta (ES) št. 1/2005 in (ES) št. 1099/2009 ter direktiv Sveta 98/58/ES, 1999/74/ES, 2007/43/ES, 2008/119/ES in 2008/120/ES ter razveljavitvi uredb (ES) št. 854/2004 in (ES) št. 882/2004 Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Sveta 89/608/EGS, 89/662/EGS, 90/425/EGS, 91/496/EGS, 96/23/ES, 96/93/ES in 97/78/ES ter sklepa Sveta 92/438/EGS (Uredba o uradnem nadzoru) ⁽¹⁾ in zlasti člena 18(8) Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Uredba (EU) 2017/625 določa pravila o uradnem nadzoru in drugih uradnih dejavnostih, ki jih izvajajo pristojni organi držav članic za preverjanje skladnosti z zakonodajo Unije, med drugim na področju varnosti hrane v vseh fazah proizvodnje, predelave in distribucije. Določa zlasti uradni nadzor v zvezi s proizvodi živalskega izvora, namenjenimi za prehrano ljudi. Poleg tega razveljavlja Uredbo (ES) št. 854/2004 ⁽²⁾ z učinkom od 14. decembra 2019. Navedena uredba trenutno določa posebna pravila za uradni nadzor nad proizvodi živalskega izvora, namenjenimi za prehrano ljudi, vključno z zahtevami glede enotnih praktičnih ureditev za izvajanje nadzora.
- (2) S pravili, določenimi v tej uredbi, bi se moralo zagotoviti nadaljevanje zahtev, da se zagotovi preverjanje skladnosti nosilcev živilske dejavnosti s pravili za varno ravnanje s proizvodi živalskega izvora, zlasti kakor je določeno v:
 - Direktivi Sveta 96/23/ES ⁽³⁾ glede ukrepov za spremljanje nekaterih snovi in ostankov;
 - Uredbi Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 999/2001 ⁽⁴⁾ glede nadzora nad transmisivnimi spongiformnimi encefalopatijami;
 - Direktivi Sveta 2002/99/ES ⁽⁵⁾ glede pravil v zvezi z zdravjem živali o proizvodih živalskega izvora;
 - Uredbi (ES) št. 178/2002 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁶⁾ glede splošnih načel in zahtev živilske zakonodaje;

⁽¹⁾ UL L 95, 7.4.2017, str. 1.

⁽²⁾ Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 854/2004 z dne 29. aprila 2004 o določitvi posebnih predpisov za organizacijo uradnega nadzora proizvodov živalskega izvora, namenjenih za prehrano ljudi (UL L 139, 30.4.2004, str. 206).

⁽³⁾ Direktiva Sveta 96/23/ES z dne 29. aprila 1996 o ukrepih za spremljanje nekaterih snovi in njihovih ostankov v živih živalih in v živalskih proizvodih ter razveljavitvi direktiv 85/358/EGS in 86/469/EGS in odločb 89/187/EGS in 91/664/EGS (UL L 125, 23.5.1996, str. 10).

⁽⁴⁾ Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 999/2001 z dne 22. maja 2001 o določitvi predpisov za preprečevanje, nadzor in izkoreninjenje nekaterih transmisivnih spongiformnih encefalopatij (UL L 147, 31.5.2001, str. 1).

⁽⁵⁾ Direktiva Sveta 2002/99/ES z dne 16. decembra 2002 o predpisih v zvezi z zdravstvenim varstvom živali, ki urejajo proizvodnjo, predelavo, distribucijo in uvoz proizvodov živalskega izvora, namenjenih prehrani ljudi (UL L 18, 23.1.2003, str. 11).

⁽⁶⁾ Uredba (ES) št. 178/2002 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. januarja 2002 o določitvi splošnih načel in zahtevah živilske zakonodaje, ustanovitvi Evropske agencije za varnost hrane in postopkih, ki zadevajo varnost hrane (UL L 31, 1.2.2002, str. 1).

- Direktivi 2003/99/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁷⁾ glede spremljanja zoonoz in povzročiteljev zoonoz;
- Odločbi Komisije 2003/467/ES ⁽⁸⁾ glede nadzora nad tuberkulozo, brucelozo in enzoosko govejo levkozo;
- Uredbi (ES) št. 2160/2003 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁹⁾ glede nadzora nad salmonelo;
- Uredbi Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 852/2004 ⁽¹⁰⁾ glede higiene živil;
- Uredbi (ES) št. 853/2004 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹¹⁾ glede posebnih higienskih pravil za živila živalskega izvora;
- Uredbi Sveta (ES) št. 1/2005 ⁽¹²⁾ glede zaščite živali med prevozom in postopki, povezanimi z njim;
- Uredbi Komisije (ES) št. 2073/2005 ⁽¹³⁾ glede mikrobioloških meril za živila;
- uredbah Komisije (ES) št. 1881/2006 ⁽¹⁴⁾ in (ES) št. 124/2009 ⁽¹⁵⁾ glede mejnih vrednosti nekaterih onesnaževal v živilih;
- Direktivi Sveta 2007/43/ES ⁽¹⁶⁾ glede zaščite piščancev;
- Uredbi (ES) št. 1069/2009 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁷⁾ glede zdravstvenih pravil za živalske stranske proizvode;
- Uredbi Sveta (ES) št. 1099/2009 ⁽¹⁸⁾ glede zaščite živali pri usmrtni;
- Direktivi 2010/63/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁹⁾ glede zaščite živali, ki se uporabljajo v znanstvene namene;
- Izvedbeni uredbi Komisije (EU) št. 636/2014 ⁽²⁰⁾ glede trgovine z neodrti veliko divjadjo;

⁽⁷⁾ Direktiva 2003/99/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. novembra 2003 o spremljanju zoonoz in povzročiteljev zoonoz, ki spreminja Odločbo Sveta 90/424/EGS in razveljavlja Direktivo Sveta 92/117/EGS (UL L 325, 12.12.2003, str. 31).

⁽⁸⁾ Odločba Komisije 2003/467/ES z dne 23. junija 2003 o uvedbi statusa nekaterih držav članic in regij držav članic, uradno prostih tuberkuloze, bruceloze in enzooske goveje levkoze glede čred goveda (UL L 156, 25.6.2003, str. 74).

⁽⁹⁾ Uredba (ES) št. 2160/2003 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. novembra 2003 o nadzoru salmonelle in drugih opredeljenih povzročiteljev zoonoz, ki se prenašajo z živali (UL L 325, 12.12.2003, str. 1).

⁽¹⁰⁾ Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 852/2004 z dne 29. aprila 2004 o higieni živil (UL L 139, 30.4.2004, str. 1).

⁽¹¹⁾ Uredba (ES) št. 853/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o posebnih higienskih pravilih za živila živalskega izvora (UL L 139, 30.4.2004, str. 55).

⁽¹²⁾ Uredba Sveta (ES) št. 1/2005 z dne 22. decembra 2004 o zaščiti živali med prevozom in postopki, povezanimi z njim, in o spremembi Direktiv 64/432/EGS in 93/119/ES ter Uredbe (ES) št. 1255/97 (UL L 3, 5.1.2005, str. 1).

⁽¹³⁾ Uredba Komisije (ES) št. 2073/2005 z dne 15. novembra 2005 o mikrobioloških merilih za živila (UL L 338, 22.12.2005, str. 1).

⁽¹⁴⁾ Uredba Komisije (ES) št. 1881/2006 z dne 19. decembra 2006 o določitvi mejnih vrednosti nekaterih onesnaževal v živilih (UL L 364, 20.12.2006, str. 5).

⁽¹⁵⁾ Uredba Komisije (ES) št. 124/2009 z dne 10. februarja 2009 o določitvi mejnih vrednosti kokcidiostatikov ali sredstev proti histomonijazi v živilih zaradi neizogibnega prenosa teh snovi v krmo za nečiljne živali (UL L 40, 11.2.2009, str. 7).

⁽¹⁶⁾ Direktiva Sveta 2007/43/ES z dne 28. junija 2007 o določitvi minimalnih pravil za zaščito piščancev, ki se gojijo za proizvodnjo mesa (UL L 182, 12.7.2007, str. 19).

⁽¹⁷⁾ Uredba (ES) št. 1069/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o določitvi zdravstvenih pravil za živalske stranske proizvode in pridobljene proizvode, ki niso namenjeni prehrani ljudi, ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1774/2002 (Uredba o živalskih stranskih proizvodih) (UL L 300, 14.11.2009, str. 1).

⁽¹⁸⁾ Uredba Sveta (ES) št. 1099/2009 z dne 24. septembra 2009 o zaščiti živali pri usmrtni (UL L 303, 18.11.2009, str. 1).

⁽¹⁹⁾ Direktiva 2010/63/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. septembra 2010 o zaščiti živali, ki se uporabljajo v znanstvene namene (UL L 276, 20.10.2010, str. 33).

⁽²⁰⁾ Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 636/2014 z dne 13. junija 2014 o vzorcu spričevala za trgovino z neodrti veliko divjadjo (UL L 175, 14.6.2014, str. 16).

- Izvedbeni uredbi Komisije (EU) 2015/1375 ⁽²¹⁾ glede uradnega nadzora nad trihinelo in
- Uredbi (EU) 2016/429 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²²⁾ glede pravil v zvezi z zdravjem živali.
- (3) O praktičnih ureditvah za izvajanje uradnega nadzora nad proizvodi živalskega izvora bi bilo treba razmisliti, kadar je zaradi odzivanja na znane enotne nevarnosti in tveganja, ki bi jih lahko pomenili proizvodi živalskega izvora, potrebna minimalna raven uradnega nadzora, ki zajema vse vidike, pomembne za zaščito zdravja ljudi ter, kadar je to ustrezno, zdravja in dobrobiti živali. Temeljiti bi morale na najnovjših ustreznih razpoložljivih informacijah in znanstvenih dokazih iz mnenj Evropske agencije za varnost hrane (EFSA).
- (4) Agencija EFSA je 31. avgusta 2011 sprejela znanstveno mnenje o nevarnostih za zdravje ljudi, ki jih je treba upoštevati pri inšpekcijskih pregledih (prašičjega) mesa ⁽²³⁾. Priporočila iz navedenega mnenja so se upoštevala v zahtevah glede inšpekcijskih pregledov prašičjega mesa iz Uredbe (ES) št. 854/2004 in bi jih bilo treba ohraniti v zahtevah iz te uredbe.
- (5) Agencija EFSA je 23. maja 2012 sprejela znanstveno mnenje o nevarnostih za zdravje ljudi, ki jih je treba upoštevati pri inšpekcijskih pregledih (perutninskega) mesa ⁽²⁴⁾. V navedenem mnenju sta bakteriji *Campylobacter* spp. in *Salmonella* spp. opredeljeni kot glavni nevarnosti, ki ju je treba upoštevati pri inšpekcijskih pregledih perutninskega mesa prek celostnega sistema za zagotavljanje varnosti hrane, kar je mogoče doseči z izboljšanjem podatkov o prehranski verigi in intervencijami na podlagi tveganja.
- (6) Agencija EFSA je 6. junija 2013 sprejela znanstveno mnenje o nevarnostih za zdravje ljudi, ki jih je treba upoštevati pri inšpekcijskih pregledih (govejega) mesa ⁽²⁵⁾. V navedenem mnenju sta bakterija *Salmonella* spp. in patogena verotoksigena *Escherichia coli* (*E. coli*) opredeljeni kot najpomembnejši nevarnosti pri inšpekcijskih pregledih govejega mesa. V njem se priporoča, da se med pregledi *post mortem* pri živalih za rutinski zakol opustijo palpacija in zarez, saj se tako lahko zmanjšata širjenje in navzkrižna kontaminacija s prednostno obravnavanimi biološkimi nevarnostmi. Vendar bi bilo treba med pregledi *post mortem* ohraniti palpacije in zarez, potrebne za spremljanje pojava tuberkuloze in cisticerkoze, ki jo povzroča *Taenia saginata* (trakulja).
- (7) Agencija EFSA je prav tako 6. junija 2013 sprejela znanstveno mnenje o nevarnostih za zdravje ljudi, ki jih je treba upoštevati pri inšpekcijskih pregledih ovčjega in kozjega mesa ⁽²⁶⁾. V navedenem mnenju je patogena verotoksigena *E. coli* opredeljena kot najpomembnejša nevarnost pri inšpekcijskih pregledih ovčjega in kozjega mesa. Tudi v tem mnenju se priporoča, da se med pregledi *post mortem* pri ovcah in kozah za rutinski zakol, kolikor je to mogoče, opustijo palpacija in zarez. Vendar bi bilo treba palpacijo in zarez zaradi spremljanja tuberkuloze in fascioleze ohraniti pri starejših živalih zaradi zdravstvenega nadzora nad živalmi in ljudmi.
- (8) Agencija EFSA je 6. junija 2013 sprejela tudi znanstveno mnenje o nevarnostih za zdravje ljudi, ki jih je treba upoštevati pri inšpekcijskih pregledih mesa (enoprstih kopitarjev) ⁽²⁷⁾. V navedenem mnenju se priporoča, da se pri enoprstih kopitarjih izvede le vizualni pregled, kar lahko pomembno ugodno vpliva na mikrobiološki status mesa trupa enoprstih kopitarjev. Za tak inšpekcijski pregled se šteje, da verjetno ne bo vplival na splošni nadzor nad živalskimi boleznimi.
- (9) Agencija EFSA je 6. junija 2013 sprejela tudi znanstveno mnenje o inšpekcijskih pregledih mesa gojene divjadi. V navedenem mnenju se priporoča, da se razen v primeru odkritja anomalij opustijo palpacija in zarez, ter hkrati poudarja, da bi lahko imela taka opustitev posledice za splošni nadzor nad tuberkulozo.
- (10) Priporočila iz teh mnenj agencije EFSA bi bilo treba upoštevati pri določitvi enotnih praktičnih ureditev za izvajanje uradnega nadzora nad proizvodi živalskega izvora, namenjenimi za prehrano ljudi. Upoštevati bi bilo treba tudi morebitni učinek na trgovino s tretjimi državami. Hkrati bi bilo treba zagotoviti nemoten prehod z veljavnih zahtev, kakor so določene v Uredbi (ES) št. 854/2004.

⁽²¹⁾ Izvedbena uredba Komisije (EU) 2015/1375 z dne 10. avgusta 2015 o določitvi posebnih predpisov za uradni nadzor trihinel v mesu (UL L 212, 11.8.2015, str. 7).

⁽²²⁾ Uredba (EU) 2016/429 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. marca 2016 o prenosljivih boleznih živali in o spremembi ter razveljavitvi določenih aktov na področju zdravja živali („Pravila o zdravju živali“) (UL L 84, 31.3.2016, str. 1).

⁽²³⁾ EFSA Journal 2011; 9(10):2351.

⁽²⁴⁾ EFSA Journal 2012; 10(6):2741.

⁽²⁵⁾ EFSA Journal 2013; 11(6):3266.

⁽²⁶⁾ EFSA Journal 2013; 11(6):3265.

⁽²⁷⁾ EFSA Journal 2013; 11(6):3263.

- (11) Te praktične ureditve bi se morale uporabljati za uradni nadzor nad proizvodi živalskega izvora iz člena 18 Uredbe (EU) 2017/625 in Delegirane uredbe Komisije (EU) 2019/624 ⁽²⁸⁾. Te praktične ureditve za izvajanje uradnega nadzora bi morale biti enotne in bi morale olajšati uporabo zahtev glede minimalne ravni uradnega nadzora, ob upoštevanju velikosti malih podjetij, kakor je določeno v členu 16 Uredbe (EU) 2017/625, z nediskriminatorno uporabo praga.
- (12) Ker je struktura klavnic in obratov za predelavo divjadi v državah članicah različna, bi moral prag temeljiti na številu živali za zakol ali predelavo ali na dokazilu, da predstavlja omejen in fiksni delež mesa, danega na trg. V členu 17(6) Uredbe (ES) št. 1099/2009 je opredeljena glava velike živine in določeni so pretvorbni količniki, s katerimi se izrazi število živali določene vrste v okviru glav velike živine. Na podlagi teh določb bi bilo treba določiti pragove in uskladiti odstopanja od nekaterih zahtev glede na velikost klavnice, kolikor je to mogoče.
- (13) Ohraniti bi bilo treba tudi posebne zahteve glede presoje, ki jo izvajajo pristojni organi, da se zagotovi enotno praktično preverjanje izpolnjevanja zahtev Unije glede proizvodov živalskega izvora. Presoja je zlasti pomembna za preverjanje splošnih in posebnih higienskih zahtev ter uporabo postopkov, ki temeljijo na analizi tveganj in kritičnih nadzornih točkah (HACCP).
- (14) Ohraniti bi bilo treba preverjanje izpolnjevanja zahtev glede identifikacijskega označevanja iz oddelka I Priloge II k Uredbi (ES) št. 853/2004, kakor je trenutno določeno v Uredbi (ES) št. 854/2004, da se omogoči sledljivost živali.
- (15) Pregledi *ante mortem* in *post mortem* so bistveni za preverjanje izpolnjevanja zahtev glede zdravja ljudi ter zdravja in dobrobiti živali. Da bi se zagotovili vsaj enaka raven zdravja ljudi ter zdravja in dobrobiti živali, kot jo določa Uredba (ES) št. 854/2004, in pravična trgovina na odprtem trgu, je treba določiti enotne praktične ureditve za take inšpekcijske preglede, vključno s primeri, kadar se uradni nadzor izvaja pod odgovornostjo uradnega veterinarja. Kar zadeva uradni nadzor v zvezi s svežim mesom, bi bilo treba te inšpekcijske preglede dopolniti z ustreznimi dokumentacijskimi pregledi, nadzorom nad varnim odstranjevanjem materiala s posebnim tveganjem, kakor je opredeljen v členu 3(1)(g) Uredbe (ES) št. 999/2001, in drugih živalskih stranskih proizvodov ter po potrebi laboratorijskim preskušanjem.
- (16) Pomembno je opredeliti primere domnevne in ugotovljene neskladnosti, v katerih morajo pristojni organi sprejeti ukrepe v zvezi z nekaterimi proizvodi živalskega izvora. Pristojni organi bi morali sprejeti popravne ukrepe tudi v primeru neupoštevanja dobrih higienskih praks.
- (17) Oznaka zdravstvene ustreznosti iz člena 3(51) Uredbe (EU) 2017/625 se uporablja za meso nekaterih vrst in dokazuje, da je meso primerno za prehrano ljudi. Konkretno in enotno bi bilo treba določiti tehnične zahteve glede oznake zdravstvene ustreznosti in praktične ureditve njene namestitve, da se navede primernost mesa za prehrano ljudi in prepreči kakršna koli prekinitev trgovanja.
- (18) Uredba Komisije (ES) št. 2074/2005 ⁽²⁹⁾ med drugim določa izvedbene ukrepe za organizacijo uradnega nadzora na podlagi Uredbe (ES) št. 854/2004 glede priznanih metod preskušanja za odkrivanje morskih biotoksinov v živih školjkah, metod preskušanja za surovo in toplotno obdelano mleko, uradnega nadzora nad ribiškimi proizvodi in pregledov mesa. Primerno je združiti vse izvedbene ukrepe za organizacijo uradnega nadzora in v to uredbo vključiti tiste iz Uredbe (ES) št. 2074/2005. V Uredbi (ES) št. 2074/2005 pa bi jih bilo treba črtati.
- (19) Veljavni pogoji za razvrstitev in spremljanje razvrščenih proizvodnih območij in območij za ponovno nasaditev živih školjk so se izkazali za učinkovite in zagotavljajo visoko raven varstva potrošnikov. Zato bi jih bilo treba ohraniti.

⁽²⁸⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) 2019/624 z dne 8. februarja 2019 o posebnih pravilih za izvajanje uradnega nadzora proizvodnje mesa ter za pridelovalna območja in območja za ponovno nasaditev živih školjk v skladu z Uredbo (EU) 2017/625 Evropskega parlamenta in Sveta (glej stran 1 tega Uradnega lista).

⁽²⁹⁾ Uredba Komisije (ES) št. 2074/2005 z dne 5. decembra 2005 o določitvi izvedbenih ukrepov za nekatere proizvode iz Uredbe (ES) št. 853/2004 in za organizacijo uradnega nadzora po uredbah (ES) št. 854/2004 in (ES) št. 882/2004, o odstopanju od Uredbe (ES) št. 852/2004 ter spremembi uredb (ES) št. 853/2004 in (ES) št. 854/2004 (UL L 338, 22.12.2005, str. 27).

- (20) Referenčno metodo za analizo bakterije *E. coli* v živih školjkah, kakor je trenutno določena v Uredbi (ES) št. 854/2004, bi bilo treba ohraniti.
- (21) Mejne vrednosti za morske biotoksine so določene v Uredbi (ES) št. 853/2004. V točki 2 poglavja V oddelka VII Priloge III k navedeni uredbi je zlasti določeno, da žive školjke ne smejo vsebovati morskih biotoksinov v celotnih količinah (merjeno v celotnem telesu ali katerem koli užitem delu posebej), ki presegajo mejne vrednosti, določene v navedenem poglavju.
- (22) Določiti bi bilo treba posebne zahteve za izvajanje uradnega nadzora in enotno najmanjšo pogostost takega nadzora v zvezi s surovim mlekom in mlečnimi proizvodi, da se zagotovita visoka raven varstva potrošnikov in lojalna konkurenca med nosilci živilske dejavnosti.
- (23) Določiti bi bilo treba posebne zahteve za izvajanje uradnega nadzora in enotno najmanjšo pogostost takega nadzora nad ribiškimi proizvodi, da se zagotovita visoka raven varstva potrošnikov in lojalna konkurenca med nosilci živilske dejavnosti. Navedeni nadzor bi moral vključevati vsaj redne preglede higienskih pogojev iztovaranja in prve prodaje, redne inšpekcijske preglede plovil in obratov, vključno z dražbami rib in trgovci na debelo, ter preglede skladiščenja in prevoza. Določiti bi bilo treba tudi posebne zahteve za nadzor nad plovili.
- (24) Navedeni nadzor bi moral vključevati tudi praktične ureditve glede organoleptičnih pregledov, kazalnikov svežosti, nadzora nad histaminom, ostanki in onesnaževali ter mikrobioloških pregledov. Posebno pozornost bi bilo treba nameniti nadzoru nad paraziti in strupenimi ribiškimi proizvodi. Ribiške proizvode, ki ne izpolnjujejo navedenih higienskih zahtev, bi bilo treba razglasiti za neprimerne za prehrano ljudi.
- (25) Določiti bi bilo treba tudi posebne zahteve glede uradnega nadzora nad ribiškimi proizvodi, ki jih ulovijo plovila, ki plujejo pod zastavo države članice, in so vneseni v Unijo po tem, ko so bili preneseni, s skladiščenjem ali brez njega, v tretji državi.
- (26) Vse več je zanimanja za proizvodnjo in dajanje na trg mesa plazilcev. Da bi se zagotovila varnost mesa plazilcev, je treba poleg veljavnih splošnih higienskih pravil iz Uredbe (ES) št. 852/2004 in nadzora nad trihinelo iz Izvedbene uredbe (EU) 2015/1375 uvesti poseben uradni nadzor ob zakolu.
- (27) Uredbo (ES) št. 2074/2005 bi bilo treba ustrezno spremeniti.
- (28) Ker Uredba (EU) 2017/625 razveljavlja Uredbo (ES) št. 854/2004 z učinkom od 14. decembra 2019, bi se morala tudi ta uredba uporabljati od navedenega datuma.
- (29) Ukrepi iz te uredbe so v skladu z mnenjem Stalnega odbora za rastline, živali, hrano in krmo –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

NASLOV I

PREDMET UREJANJA, PODROČJE UPORABE IN OPREDELITEV POJMOV

Člen 1

Predmet urejanja in področje uporabe

Ta uredba določa enotne praktične ureditve za izvajanje uradnega nadzora in ukrepov v zvezi s proizvodnjo proizvodov živalskega izvora, namenjenih za prehrano ljudi. Ta uradni nadzor in ukrepe izvajajo pristojni organi ob upoštevanju zahtev iz člena 18(2), (3) in (5) Uredbe (EU) 2017/625 in Delegrane uredbe (EU) 2019/624.

Ta posebna pravila vključujejo:

- (a) posebne zahteve in enotno najmanjšo pogostost uradnega nadzora nad katerim koli proizvodom živalskega izvora, kar zadeva presoje in identifikacijsko označevanje;
- (b) posebne zahteve in enotno najmanjšo pogostost uradnega nadzora v zvezi s svežim mesom, vključno s posebnimi zahtevami glede presoj in posebnimi nalogami, kar zadeva nadzor v zvezi s svežim mesom;

- (c) ukrepe, ki jih je treba sprejeti, kadar sveže meso ne izpolnjuje zahtev Unije za zaščito zdravja ljudi ter zdravja in dobrobiti živali;
- (d) tehnične zahteve in praktične ureditve, kar zadeva oznako zdravstvene ustreznosti iz člena 5 Uredbe (ES) št. 853/2004;
- (e) posebne zahteve in enotno najmanjšo pogostost uradnega nadzora v zvezi z mlekom, kolostrumom, mlečnimi proizvodi in proizvodi na osnovi kolostruma;
- (f) pogoje za razvrstitev in spremljanje razvrščenih proizvodnih območij in območij za ponovno nasaditev živih školjk, vključno z odločitvami, ki jih je treba sprejeti po spremljanju razvrščenih proizvodnih območij in območij za ponovno nasaditev;
- (g) posebne zahteve in enotno najmanjšo pogostost uradnega nadzora nad ribiškimi proizvodi.

Člen 2

Opredelitev pojmov

V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (1) „sveže meso“ pomeni sveže meso, kakor je opredeljeno v točki 1.10 Priloge I k Uredbi (ES) št. 853/2004;
- (2) „kolostrum“ pomeni kolostrum, kakor je opredeljen v točki 1 oddelka IX Priloge III k Uredbi (ES) št. 853/2004;
- (3) „mlečni proizvodi“ pomenijo mlečne izdelke, kakor so opredeljeni v točki 7.2 Priloge I k Uredbi (ES) št. 853/2004;
- (4) „proizvodi na osnovi kolostruma“ pomenijo proizvode na osnovi kolostruma, kakor so opredeljeni v točki 2 oddelka IX Priloge III k Uredbi (ES) št. 853/2004;
- (5) „proizvodno območje“ pomeni proizvodno območje, kakor je opredeljeno v točki 2.5 Priloge I k Uredbi (ES) št. 853/2004;
- (6) „območje za ponovno nasaditev“ pomeni območje za ponovno nasaditev, kakor je opredeljeno v točki 2.6 Priloge I k Uredbi (ES) št. 853/2004;
- (7) „školjke“ pomenijo školjke, kakor so opredeljene v točki 2.1 Priloge I k Uredbi (ES) št. 853/2004;
- (8) „ribiški proizvodi“ pomenijo ribiške proizvode, kakor so opredeljeni v točki 3.1 Priloge I k Uredbi (ES) št. 853/2004;
- (9) „obrat“ pomeni obrat, kakor je opredeljen v členu 2(1)(c) Uredbe (ES) št. 852/2004;
- (10) „nosilec živilske dejavnosti“ pomeni nosilca živilske dejavnosti, kakor je opredeljen v členu 3(3) Uredbe (ES) št. 178/2002 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁰⁾;
- (11) „mikrobiološko merilo“ pomeni mikrobiološko merilo, kakor je opredeljeno v členu 2(b) Uredbe (ES) št. 2073/2005;
- (12) „klavnica“ pomeni klavnico, kakor je opredeljena v točki 1.16 Priloge I k Uredbi (ES) št. 853/2004;
- (13) „sledljivost“ pomeni sledljivost, kakor je opredeljena v členu 3(15) Uredbe (ES) št. 178/2002;
- (14) „material s posebnim tveganjem“ pomeni snovi s specifičnim tveganjem, kakor so opredeljene v členu 3(1)(g) Uredbe (ES) št. 999/2001;
- (15) „kontaminacija“ pomeni kontaminacijo, kakor je opredeljena v členu 2(f)(1) Uredbe (ES) št. 852/2004;
- (16) „izvorno gospodarstvo“ pomeni izvorno gospodarstvo, kakor je opredeljeno v členu 2(2) Delegirane uredbe (EU) 2019/624;
- (17) „primarna pridelava“ pomeni primarno pridelavo, kakor je opredeljena v členu 3(17) Uredbe (ES) št. 178/2002;

⁽³⁰⁾ Uredba (ES) št. 178/2002 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. januarja 2002 o določitvi splošnih načel in zahtevah živilske zakonodaje, ustanovitvi Evropske agencije za varnost hrane in postopkih, ki zadevajo varnost hrane (UL L 31, 1.2.2002, str. 1).

- (18) „domači kopitarji“ pomenijo domače parkljarje in kopitarje, kakor so opredeljeni v točki 1.2 Priloge I k Uredbi (ES) št. 853/2004;
- (19) „obrat za predelavo divjadi“ pomeni obrat za obdelavo divjadi, kakor je opredeljen v točki 1.18 Priloge I k Uredbi (ES) št. 853/2004;
- (20) „velika divjad“ pomeni veliko divjad, kakor je opredeljena v točki 1.8 Priloge I k Uredbi (ES) št. 853/2004;
- (21) „jata“ pomeni jato, kakor je opredeljena v členu 2(3)(b) Uredbe (ES) št. 2160/2003;
- (22) „lagomorfi“ pomenijo lagomorfe, kakor so opredeljeni v točki 1.4 Priloge I k Uredbi (ES) št. 853/2004;
- (23) „trup“ pomeni trup, kakor je opredeljen v točki 1.9 Priloge I k Uredbi (ES) št. 853/2004;
- (24) „drobovina“ pomeni drobovino, kakor je opredeljena v točki 1.11 Priloge I k Uredbi (ES) št. 853/2004;
- (25) „nizkozmogljiva klavnica“ pomeni klavnico z majhno zmogljivostjo, kakor je opredeljena v členu 2(17) Delegirane uredbe (EU) 2019/624;
- (26) „nizkozmogljivi obrat za predelavo divjadi“ pomeni obrat za obdelavo divjadi, kakor je opredeljen v členu 2(18) Delegirane uredbe (EU) 2019/624;
- (27) „glava velike živine“ pomeni glavo velike živine, kakor je opredeljena v členu 17(6) Uredbe (ES) št. 1099/2009;
- (28) „mala divjad“ pomeni majhno divjad, kakor je opredeljena v točki 1.7 Priloge I k Uredbi (ES) št. 853/2004;
- (29) „perutnina“ pomeni perutnino, kakor je opredeljena v točki 1.3 Priloge I k Uredbi (ES) št. 853/2004;
- (30) „razsekovalnica“ pomeni razsekovalnico, kakor je opredeljena v točki 1.17 Priloge I k Uredbi (ES) št. 853/2004;
- (31) „drobovje“ pomeni notranje organe, kakor so opredeljeni v točki 1.12 Priloge I k Uredbi (ES) št. 853/2004;
- (32) „meso“ pomeni meso, kakor je opredeljeno v točki 1.1 Priloge I k Uredbi (ES) št. 853/2004;
- (33) „gojena divjad“ pomeni gojeno divjad, kakor je opredeljena v točki 1.6 Priloge I k Uredbi (ES) št. 853/2004;
- (34) „divjad“ pomeni divjad, kakor je opredeljena v točki 1.5 Priloge I k Uredbi (ES) št. 853/2004;
- (35) „mlečnopridelovalno gospodarstvo“ pomeni pridelovalno gospodarstvo, kakor je opredeljeno v točki 4.2 Priloge I k Uredbi (ES) št. 853/2004;
- (36) „surovo mleko“ pomeni surovo mleko, kakor je opredeljeno v točki 4.1 Priloge I k Uredbi (ES) št. 853/2004;
- (37) „prečiščevalni center“ pomeni obrat za prečiščevanje, kakor je opredeljen v točki 2.8 Priloge I k Uredbi (ES) št. 853/2004;
- (38) „morski biotoksini“ pomenijo morske biotoksine, kakor so opredeljeni v točki 2.2 Priloge I k Uredbi (ES) št. 853/2004;
- (39) „faze pridelave, predelave in distribucije“ pomenijo faze pridelave, predelave in distribucije, kakor so opredeljene v členu 3(16) Uredbe (ES) št. 178/2002;
- (40) „odpremni center“ pomeni odpremni center, kakor je opredeljen v točki 2.7 Priloge I k Uredbi (ES) št. 853/2004;
- (41) „dajanje na trg“ pomeni dajanje v promet, kakor je opredeljeno v členu 3(8) Uredbe (ES) št. 178/2002;
- (42) „predelovalno plovilo“ pomeni predelovalno plovilo, kakor je opredeljeno v točki 3.2 Priloge I k Uredbi (ES) št. 853/2004;
- (43) „zamrzovalno plovilo“ pomeni zamrzovalno plovilo, kakor je opredeljeno v točki 3.3 Priloge I k Uredbi (ES) št. 853/2004;
- (44) „plazilci“ pomenijo plazilce, kakor so opredeljeni v členu 2(15) Delegirane uredbe Komisije (EU) 2019/625 ⁽³¹⁾;

⁽³¹⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) 2019/625 z dne 4. marca 2019 o dopolnitvi Uredbe (EU) 2017/625 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z zahtevami za vnos pošiljk nekaterih živali in blaga, namenjenih za prehrano ljudi, v Unijo (glej stran 18 tega Uradnega lista).

- (45) „meso plazilcev“ pomeni meso plazilcev, kakor je opredeljeno v členu 2(16) Delegirane uredbe (EU) 2019/625;
- (46) „sveži ribiški proizvodi“ pomenijo sveže ribiške proizvode, kakor so opredeljeni v točki 3.5 Priloge I k Uredbi (ES) št. 853/2004;
- (47) „pripravljene ribiški proizvodi“ pomenijo pripravljene ribiške proizvode, kakor so opredeljeni v točki 3.6 Priloge I k Uredbi (ES) št. 853/2004;
- (48) „predelani ribiški proizvodi“ pomenijo predelane ribiške proizvode, kakor so opredeljeni v točki 7.4 Priloge I k Uredbi (ES) št. 853/2004.

NASLOV II

POSEBNE ZAHTEVE ZA IZVAJANJE IN ENOTNO NAJMANJŠO POGOSTOST URADNEGA NADZORA NAD PROIZVODI ŽIVALSKEGA IZVORA

POGLAVJE I

Posebne zahteve glede presoj pristojnih organov v obratih, kjer se predelujejo proizvodi živalskega izvora

Člen 3

Zahteve, ki so predmet presoje

1. Pristojni organi pri presoji dobrih higienskih praks v obratih preverijo, ali nosilci živalske dejavnosti, ki predelujejo proizvode živalskega izvora, stalno in ustrezno uporabljajo postopke vsaj v zvezi z:
 - (a) zasnovano in vzdrževanjem prostorov in opreme;
 - (b) higieno pred izvajanjem, med njim in po njem;
 - (c) osebno higieno;
 - (d) usposabljanjem na področju higiene in postopkov dela;
 - (e) zatiranjem škodljivih organizmov;
 - (f) kakovostjo vode;
 - (g) nadzorovanjem temperature;
 - (h) nadzorom nad živalmi ali živili, ki vstopijo v obrat in ga zapustijo, ter vso spremno dokumentacijo.
2. Pristojni organi pri presoji postopkov, ki temeljijo na analizi tveganj in kritičnih nadzornih točkah (HACCP), kakor je določeno v členu 5 Uredbe (ES) št. 852/2004, preverijo, ali nosilci živalske dejavnosti, ki predelujejo proizvode živalskega izvora, stalno in ustrezno uporabljajo take postopke.
3. Ugotovijo zlasti, ali postopki, kolikor je to mogoče, zagotavljajo, da proizvodi živalskega izvora:
 - (a) izpolnjujejo zahteve iz člena 3 Uredbe (ES) št. 2073/2005, kar zadeva mikrobiološka merila;
 - (b) izpolnjujejo zahteve iz zakonodaje Unije o:
 - spremljanju kemičnih ostankov v skladu z Direktivo Sveta 96/23/ES in Odločbo Komisije 97/747/ES ⁽³²⁾;
 - mejnih vrednostih ostankov za farmakološko aktivne snovi v skladu z Uredbo Komisije (EU) št. 37/2010 ⁽³³⁾ in Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2018/470 ⁽³⁴⁾;

⁽³²⁾ Odločba Komisije 97/747/ES z dne 27. oktobra 1997 o obsegu in pogostnosti vzorčenja, predvidenega v Direktivi Sveta 96/23/ES za nadzor nekaterih snovi in njihovih ostankov v nekaterih živalskih proizvodih (UL L 303, 6.11.1997, str. 12).

⁽³³⁾ Uredba Komisije (EU) št. 37/2010 z dne 22. decembra 2009 o farmakološko aktivnih snoveh in njihovi razvrstitvi glede mejnih vrednosti ostankov v živilih živalskega izvora (UL L 15, 20.1.2010, str. 1).

⁽³⁴⁾ Izvedbena uredba Komisije (EU) 2018/470 z dne 21. marca 2018 o podrobnih pravilih glede mejnih vrednosti ostankov, ki jih je treba upoštevati za nadzor živil, pridobljenih iz živali, ki se zdravijo v EU v skladu s členom 11 Direktive 2001/82/ES (UL L 79, 22.3.2018, str. 16).

- prepovedanih in nedovoljenih snoveh v skladu z Uredbo Komisije (EU) št. 37/2010, Direktivo Sveta 96/22/ES ⁽³⁵⁾ in Odločbo Komisije 2005/34/ES ⁽³⁶⁾;
 - onesnaževalih v skladu z uredbama (ES) št. 1881/2006 in (ES) št. 124/2009 o določitvi mejnih vrednosti nekaterih onesnaževal v živilih;
 - ostankih pesticidov v skladu z Uredbo Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 396/2005 ⁽³⁷⁾;
- (c) ne vsebujejo fizikalnih nevarnosti, kot so tujki.
4. Kadar nosilec živilske dejavnosti uporablja postopke iz smernic o uporabi načel, ki temeljijo na HACCP, v skladu s členom 5(5) Uredbe (ES) št. 852/2004, presoja zajema pravilno uporabo navedenih smernic.
5. Pristojni organi pri izvajanju nalog presoje še posebej pazijo, da:
- (a) ugotovijo, ali osebe in dejavnosti osebja v obratu v vseh fazah proizvodnega postopka izpolnjujejo zahteve glede higienskih praks in HACCP iz člena 3 Uredbe (ES) št. 2073/2005, členov 4 in 5 Uredbe (ES) št. 852/2004 ter člena 3(1) Uredbe (ES) št. 853/2004. Za dopolnitev presoje lahko pristojni organi izvedejo preskuse učinkovitosti, da bi preverili, ali je osebe dovolj usposobljeno;
 - (b) preverijo ustrezno evidenco nosilca živilske dejavnosti;
 - (c) po potrebi vzamejo vzorce za laboratorijsko analizo;
 - (d) evidentirajo elemente, ki so se upoštevali, in ugotovitve presoje.

Člen 4

Narava in pogostost presoj

1. Narava in pogostost nalog presoje v zvezi s posameznimi obrati je odvisna od ocenjenega tveganja. V ta namen pristojni organi redno ocenjujejo:
- (a) tveganje za zdravje ljudi in, če je to ustrezno, tveganje za zdravje živali;
 - (b) v primeru klavnic vidike dobrobiti živali;
 - (c) vrsto in proizvodnost izvajanih postopkov;
 - (d) poročila o pretekli skladnosti nosilca živilske dejavnosti z živilsko zakonodajo.
2. Kadar nosilci živilske dejavnosti v prehranski verigi sprejmejo dodatne ukrepe za zagotavljanje varnosti živil z izvajanjem integriranih sistemov, sistemov lastnega nadzora ali certificiranja, ki ga opravi neodvisna tretja oseba, ali na druge načine in kadar so ti ukrepi dokumentirani ter je mogoče živali, ki jih zajemajo taki programi, jasno identificirati, lahko pristojni organi take ukrepe upoštevajo pri izvajanju presoje za pregled dobrih higienskih praks in postopkov, ki temeljijo na HACCP.

POGLAVJE II

Posebne zahteve za identifikacijsko označevanje

Člen 5

Izpolnjevanje zahtev Uredbe (ES) št. 853/2004 glede uporabe identifikacijskih oznak se preveri v vseh obratih, odobrenih v skladu z navedeno uredbo, poleg preverjanja izpolnjevanja drugih zahtev glede sledljivosti v skladu s členom 18 Uredbe (ES) št. 178/2002.

⁽³⁵⁾ Direktiva Sveta 96/22/ES z dne 29. aprila 1996 o prepovedi uporabe v živiloreji določenih snovi, ki imajo hormonalno ali tirostatično delovanje, in beta-agonistov ter o razveljavitvi direktiv 81/602/EGS, 88/146/EGS in 88/299/EGS (UL L 125, 23.5.1996, str. 3).

⁽³⁶⁾ Odločba Komisije 2005/34/ES z dne 11. januarja 2005 o določitvi usklajenih standardov za preizkušanje določenih ostankov v proizvodih živalskega izvora, uvoženih iz tretjih držav (UL L 16, 20.1.2005, str. 61).

⁽³⁷⁾ Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 396/2005 z dne 23. februarja 2005 o mejnih vrednostih ostankov pesticidov v ali na hrani in krmi rastlinskega in živalskega izvora ter o spremembi Direktive Sveta 91/414/EGS (UL L 70, 16.3.2005, str. 1).

POGLAVJE III

Znanstveni in tehnološki napredek

Člen 6

Države članice Komisijo in druge države članice obvestijo o znanstvenem in tehnološkem napredku iz člena 16(2)(b) Uredbe (EU) 2017/625 za proučitev in po potrebi nadaljnje ukrepanje.

NASLOV III

POSEBNE ZAHTEVE ZA IZVAJANJE IN ENOTNO NAJMANJŠO POGOSTOST URADNEGA NADZORA NAD SVEŽIM MESOM

POGLAVJE I

Presoje

Člen 7

Dodatne zahteve glede presoj v obratih, kjer se predeluje sveže meso

1. Pristojni organi poleg zahtev glede presoj iz členov 3 in 4 pri izvajanju presoje v obratih, kjer se predeluje sveže meso, preverijo stalno skladnost nosilcev živilske dejavnosti z njihovimi lastnimi postopki v zvezi z zbiranjem, prevozom, skladiščenjem in predelavo svežega mesa ter uporabo ali odstranjevanjem živalskih stranskih proizvodov, vključno s snovmi s specifičnim tveganjem, za katere so odgovorni nosilci živilske dejavnosti.
2. Pristojni organi med presojami v klavnicah preverijo vrednotenje podatkov o prehranski verigi, kakor je določeno v oddelku III Priloge II k Uredbi (ES) št. 853/2004.
3. Pristojni organi pri izvajanju presoj postopkov, ki temeljijo na HACCP, preverijo, ali se ustrezno upoštevajo postopki iz oddelka II Priloge II k Uredbi (ES) št. 853/2004 in ali postopki nosilcev živilske dejavnosti, kolikor je to mogoče, zagotavljajo, da sveže meso:
 - (a) ne vsebuje patoloških anomalij ali sprememb;
 - (b) ni onesnaženo s
 - (i) fekalijami ali
 - (ii) kakšno drugo snovjo, za katero se šteje, da pomeni nesprejemljivo tveganje za zdravje ljudi;
 - (c) izpolnjuje mikrobiološka merila iz člena 3 Uredbe (ES) št. 2073/2005;
 - (d) ne vsebuje materiala s posebnim tveganjem, v skladu z zahtevami iz Uredbe (ES) št. 999/2001.

POGLAVJE II

Uradni nadzor v zvezi s svežim mesom

Člen 8

Ustreznost rezultatov presoje

Uradni veterinar pri izvajanju uradnega nadzora v skladu s tem poglavjem upošteva rezultate presoj, izvedenih v skladu s poglavjem I. Uradni nadzor po potrebi usmeri v pomanjkljivosti, odkrite med prejšnjimi presojami.

Oddelek 1

Pregledi dokumentov

Člen 9

Obveznosti pristojnih organov glede pregledov dokumentov

1. Pristojni organi nosilca živilske dejavnosti na izvornem gospodarstvu obvestijo o najnujnejših podatkih o prehranski verigi, ki jih je treba sporočiti upravljavcu klavnice v skladu z oddelkom III Priloge II k Uredbi (ES) št. 853/2004.

2. Pristojni organi izvedejo potrebne preglede dokumentov, da preverijo, ali:
 - (a) se podatki o prehranski verigi dosledno in učinkovito sporočajo med nosilcem živilske dejavnosti, ki je vzredil ali oskrboval živali pred odpremo, in upravljavcem klavnice;
 - (b) so podatki o prehranski verigi veljavni in zanesljivi;
 - (c) se izvornemu gospodarstvu zagotavljajo povratne informacije o ustreznih podatkih, če je to primerno, v skladu s členom 39(5).
3. Kadar se živali odpremljajo za zakol v drugo državo članico, pristojni organi na izvornem gospodarstvu in na kraju zakola z medsebojnim sodelovanjem zagotovijo, da so podatki o prehranski verigi, ki jih zagotovi nosilec živilske dejavnosti na izvornem gospodarstvu, lahko dostopni upravljavcu klavnice, ki jih prejme.

Člen 10

Obveznosti uradnega veterinarja glede pregledov dokumentov

1. Uradni veterinar rezultate pregledov in vrednotenja podatkov o prehranski verigi, ki jih zagotovi upravljavec klavnice, preveri v skladu z oddelkom III Priloge II k Uredbi (ES) št. 853/2004. Uradni veterinar navedene preglede in vrednotenja skupaj z vsemi drugimi ustreznimi informacijami iz evidenc izvornega gospodarstva živali upošteva pri izvajanju pregledov *ante mortem* in *post mortem*.
2. Uradni veterinar pri izvajanju pregledov *ante mortem* in *post mortem* upošteva uradna spričevala, predložena v skladu s členom 29 Izvedbene uredbe Komisije (EU) 2019/628 ⁽³⁸⁾, in vse deklaracije veterinarjev, ki izvajajo uradni nadzor ali druge preglede na ravni primarne pridelave.
3. V primeru nujnega zakola domačih kopitarjev zunaj klavnice uradni veterinar v klavnici pregleda spričevalo uradnega veterinarja, ki je izvedel pregled *ante mortem* v skladu s točko 6 poglavja VI oddelka I Priloge III k Uredbi (ES) št. 853/2004, predloženo v skladu s členom 29 Izvedbene uredbe (EU) 2019/628, in vse druge ustrezne informacije, ki jih predloži nosilec živilske dejavnosti.
4. V primeru velike divjadi uradni veterinar v obratu za predelavo divjadi pregleda in upošteva deklaracijo, ki je priložena trupu živali in jo je izdala usposobljena oseba v skladu s točko 4(a) poglavja II oddelka IV Priloge III k Uredbi (ES) št. 853/2004.

Oddelek 2

Pregled *ante mortem*

Člen 11

Zahteve glede pregleda *ante mortem* v klavnici

1. Pri vseh živalih bi bilo treba pred zakolom izvesti pregled *ante mortem*. Vendar je pregled lahko omejen na reprezentativen vzorec ptic iz vsake jate in reprezentativen vzorec lagomorfov z vsakega izvornega gospodarstva lagomorfov.
2. Pregled *ante mortem* se izvede v 24 urah od prihoda živali v klavnico in manj kot 24 ur pred zakolom. Uradni veterinar lahko kadar koli zahteva dodatni pregled *ante mortem*.
3. S pregledi *ante mortem* se ugotovi, ali pri določeni živali, ki se pregleduje, kar koli kaže na:
 - (a) ogroženost zdravja in dobrobiti živali;

⁽³⁸⁾ Izvedbena uredba Komisije (EU) 2019/628 z dne 8. aprila 2019 o vzorcih uradnih spričeval za nekatere živali in blago ter spremembi Uredbe (ES) št. 2074/2005 in Izvedbene uredbe (EU) 2016/759 glede teh vzorcev spričeval (glej stran 101 tega Uradnega lista).

- (b) kakršno koli stanje, anomalije ali bolezen, zaradi katerih sveže meso ni primerno za prehrano ljudi ali ki bi lahko negativno vplivali na zdravje živali, pri čemer se posebna pozornost nameni odkrivanju zoonotskih bolezni in živalskih bolezni, za katere so v Uredbi (EU) 2016/429 določena pravila v zvezi z zdravjem živali;
 - (c) uporabo prepovedanih ali nedovoljenih snovi, zlorabo zdravil za uporabo v veterinarski medicini ali prisotnost kemičnih ostankov ali onesnaževal.
4. Pregled *ante mortem* vključuje preverjanje skladnosti nosilcev živilske dejavnosti z obveznostjo zagotavljanja, da imajo živali čisto kožo ali kožuh, da se prepreči kakršno koli nesprejemljivo tveganje kontaminacije svežega mesa med zakolom.
5. Uradni veterinar izvede klinični pregled vseh živali, ki jih je nosilec živilske dejavnosti ali uradni pomočnik morda ločil od drugih za temeljitejši pregled *ante mortem*.
6. Kadar se pregled *ante mortem* izvede na izvornem gospodarstvu v skladu s členom 5 Delegirane uredbe (EU) 2019/624, uradni veterinar v klavnici pregled *ante mortem* izvede le, kadar je tako določeno in v določenem obsegu.

Oddelek 3

Pregled *post mortem*

Člen 12

Zahteve glede pregleda *post mortem*

1. Ob upoštevanju odstopanja iz točke 4 poglavja II oddelka IV Priloge III k Uredbi (ES) št. 853/2004 se trupi in spremljajoča drobovina pregledajo *post mortem*:
- (a) takoj po zakolu ali
 - (b) takoj, ko je to mogoče po prihodu v obrat za predelavo divjadi.
2. Pristojni organi lahko od nosilca živilske dejavnosti zahtevajo, da zagotovi posebne tehnične naprave in dovolj prostora za pregled drobovine.
3. Pristojni organi:
- (a) pregledajo vse zunanje površine, vključno z zunanji površinami telesnih odprtih trupov, in drobovino;
 - (b) posebno pozornost namenijo odkrivanju zoonotskih bolezni in živalskih bolezni, za katere so v Uredbi (EU) 2016/429 določena pravila v zvezi z zdravjem živali.
4. Hitrost klavne linije in število prisotnega inšpekcijskega osebja sta tolikšna, da omogočata ustrezen pregled.

Člen 13

Odstopanje od časovnega razporeda pregleda *post mortem*

1. Pristojni organi lahko z odstopanjem od člena 12(1) dovolijo, da se, kadar v obratu za predelavo divjadi ali klavnici med zakolom in predelavo ni prisoten uradni veterinar ali uradni pomočnik, pregled *post mortem* odloži za največ 24 ur od zakola ali prihoda v obrat za predelavo divjadi, če:
- (a) so zadevne živali zaklane v nizkozmogljivi klavnici ali predelane v nizkozmogljivem obratu za predelavo divjadi, kjer je zaklanih ali predelanih:
 - (i) manj kot 1 000 glav velike živine letno ali
 - (ii) manj kot 150 000 glav perutnine, lagomorfov in male divjadi letno;
 - (b) je v obratu dovolj objektov za shranjevanje svežega mesa in drobovine, da ju je mogoče pregledati;
 - (c) pregled *post mortem* izvede uradni veterinar.

(2) Pristojni organ lahko poveča praga iz točke (a)(i) in (ii) odstavka 1, pri čemer zagotovi, da se odstopanje uporablja v najmanjših klavnicah in obratih za predelavo divjadi, ki ustrezajo opredelitvi nizkozmogljive klavnice ali nizkozmogljivega obrata za predelavo divjadi, ter če skupna letna proizvodnja teh obratov ne presega 5 % skupne količine svežega mesa, proizvedenega v državi članici:

- (a) za zadevne vrste
- (b) ali za vse kopitarje skupaj;
- (c) za vso perutnino skupaj ali
- (d) za vse ptice in lagomorfe skupaj.

Pristojni organi v takem primeru prijavijo odstopanje in dokazila v zvezi z njim v skladu s postopkom iz Direktive (EU) 2015/1535 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁹⁾;

3. Za namene odstavka 1(a)(i) se uporabljajo pretvorbeni količniki iz člena 17(6) Uredbe (ES) št. 1099/2009. Vendar se za ovce in koze ter male (< 100 kg žive teže) jelene uporablja pretvorbeni količnik 0,05 glave velike živine, za drugo veliko divjad pa 0,2 glave velike živine.

Člen 14

Zahteve glede dodatnih pregledov pri pregledu *post mortem*

1. Dodatni pregledi, kot so palpacija in zareze delov trupa in drobovine ter laboratorijski preskusi, se izvedejo, kadar je treba:

- (a) postaviti končno diagnozo domnevne nevarnosti ali
- (b) odkriti prisotnost:
 - (i) živalske bolezni, za katero so v Uredbi (EU) 2016/429 določena pravila v zvezi z zdravjem živali;
 - (ii) kemičnih ostankov ali onesnaževal iz Direktive 96/23/ES in Odločbe 97/747/ES, zlasti:
 - kemičnih ostankov, ki presegajo vrednosti iz uredb (EU) št. 37/2010 in (ES) št. 396/2005;
 - onesnaževal, ki presegajo mejne vrednosti iz uredb (ES) št. 1881/2006 in (ES) št. 124/2009, ali
 - ostankov snovi, ki so prepovedane ali niso dovoljene v skladu z Uredbo (EU) št. 37/2010 ali Direktivo 96/22/ES;
 - (iii) neizpolnjevanja mikrobioloških meril iz člena 3(1)(b) Uredbe (ES) št. 2073/2005 ali morebitno prisotnost drugih mikrobioloških nevarnosti, zaradi katerih sveže meso ne bi bilo primerno za prehrano ljudi;
 - (iv) drugih dejavnikov, zaradi katerih bi morda bilo treba sveže meso razglasiti za neprimerno za prehrano ljudi ali določiti omejitve pri njegovi uporabi.

2. Med pregledom *post mortem* se s previdnostnimi ukrepi zagotovi, da je kontaminacija svežega mesa zaradi ukrepov, kot so palpacija, rezanje ali zareze, čim manjša.

Člen 15

Zahteve glede pregleda *post mortem* pri domačih enoprstih kopitarjih, govedu, starejšemu od osmih mesecev, domačih prašičih, starejših od petih tednov, in veliki divjadi

1. Zahteve iz tega člena se uporabljajo poleg zahtev iz členov 12 in 14.

⁽³⁹⁾ Direktiva (EU) 2015/1535 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. septembra 2015 o določitvi postopka za zbiranje informacij na področju tehničnih predpisov in pravil za storitve informacijske družbe (UL L 241, 17.9.2015, str. 1).

2. Uradni veterinar zahteva, da se trupi domačih enoprstih kopitarjev, goveda, starejšega od osmih mesecev, in domačih prašičev, starejših od petih tednov, v pregled *post mortem* predložijo prerezani po dolžini v polovici trupa vzdolž hrbtenice.
3. Če je to potrebno zaradi pregleda *post mortem*, lahko uradni veterinar zahteva, da je vsaka glava ali vsak trup vzdolžno razpolovljen. Vendar lahko uradni veterinar, da bi se upoštevali določene prehranjevalne navade, tehnološki razvoj ali posebne sanitarne razmere, dovoli, da se v pregled *post mortem* pri domačih enoprstih kopitarjih, govedu, starejšem od osmih mesecev, in domačih prašičih, starejših od petih tednov, predložijo trupi, ki niso razpolovljeni.
4. V nizkozmogljivih klavnicah ali nizkozmogljivih obratih za predelavo divjadi, ki sprejmejo manj kot 1 000 glav velike živine letno, lahko uradni veterinar iz sanitarnih razlogov dovoli, da se trupi odraslih domačih enoprstih kopitarjev, odraslega goveda in odrasle velike divjadi pred pregledom *post mortem* razrežejo na četrtine.

Člen 16

Dodatne zahteve glede pregleda *post mortem* v primerih nujnega zakola

V primeru nujnega zakola se pregled *post mortem* na trupu izvede čim prej v skladu s členi 12, 13, 14 in 15, preden se da na trg za prehrano ljudi.

Člen 17

Praktične ureditve za pregled *post mortem* pri domačem govedu, domačih ovcah in kozah, domačih enoprstih kopitarjih in domačih prašičih

Kadar pregled *post mortem* izvede uradni veterinar, se ta pregled izvede pod njegovim nadzorom ali, če so vzpostavljena zadostna jamstva, pod njegovo odgovornostjo v skladu s členom 18(2)(c) Uredbe (EU) 2017/625 in členom 7 Delegirane uredbe (EU) 2019/624, pristojni organi zagotovijo, da se v primeru domačega goveda, domačih ovc in koz, domačih enoprstih kopitarjev in domačih prašičev poleg zahtev iz členov 12, 14 in 15 upoštevajo praktične ureditve iz naslednjih členov 18 do 24.

Člen 18

Mlado govedo

1. Postopke pregleda *post mortem* iz odstavka 2 je treba izvesti na trupih in drobovini naslednjih vrst goveda:
 - (a) živali, mlajših od osmih mesecev, in
 - (b) živali, mlajših od 20 mesecev, če so bile vzrejene brez dostopa do pašnikov vse svoje življenje v državi članici ali regiji države članice, uradno prosti tuberkuloze, v skladu s členom 1 Odločbe 2003/467/ES.
2. Postopki pregleda *post mortem* vključujejo vsaj vizualni pregled:
 - (a) glave in grla; skupaj s palpacijo in pregledom retrofaringealnih limfnih vozlov (*Lnn. retropharyngiales*), vendar se lahko države članice, da bi zagotovile nadzor nad statusom države ali regije, uradno proste tuberkuloze, odločijo za nadaljnje preiskave; pregled gobca in golta;
 - (b) pljuč, sapnika in požiralnika; palpacija pljuč; palpacija in pregled bronhialnih in mediastinalnih limfnih vozlov (*Lnn. bifurcationes, eparteriales in mediastinales*);
 - (c) osrčnika in srca;
 - (d) trebušne prepone;
 - (e) jeter ter hepatičnih in pankreatičnih limfnih vozlov (*Lnn. portales*);

- (f) gastrointestinalnega trakta, mezenterija ter gastričnih in mezenteričnih limfnih vozlov (*Lnn. gastrici, mesenterici, craniales in caudales*);
- (g) vranice;
- (h) ledvic;
- (i) poprsnice in potrebušnice;
- (j) predela okoli popka in sklepov mladih živali.

3. Uradni veterinar nadaljuje z naslednjimi postopki pregleda *post mortem*, ki vključujejo zarez in palpacijo na trupu in drobovini, kadar obstajajo znaki morebitnega tveganja za zdravje ljudi, zdravje živali ali dobrobit živali, navedeni v členu 24:

- (a) zareza v retrofaringealne limfne vozle (*Lnn. retropharyngiales*); palpacija jezika;
- (b) zareza v bronhialne in mediastinalne limfne vozle (*Lnn. bifurcationes, eparteriales in mediastinales*); odprtje sapnika in glavnih sapničnih vej po dolžini; pljuča se zarežejo v zadnji tretjini, pravokotno na njihovo glavno os; te zarez niso potrebne, če se pljuča ne bodo uporabila za prehrano ljudi;
- (c) zareza v srce po dolžini, tako da se odprejo prekati in se prereže medprekatni pretin;
- (d) zareza v gastrične in mezenterične limfne vozle;
- (e) palpacija vranice;
- (f) zareza v ledvice in renalne limfne vozle (*Lnn. renales*);
- (g) palpacija predela okoli popka in sklepov. V predel okoli popka se naredi zareza, sklepi pa se odprejo; pregledati je treba sinovialno tekočino.

Člen 19

Drugo govedo

1. Na trupih in drobovini goveda, razen goveda iz člena 18(1), se izvedejo naslednji postopki pregleda *post mortem*:
 - (a) vizualni pregled glave in grla; zareza v retrofaringealne limfne vozle (*Lnn. retropharyngiales*) in njihov pregled; pregled zunanjih žvekalk, v kateri se naredita dve zarez vzporedno s spodnjo čeljustjo, ter notranjih žvekalk (notranjih pterigoidnih mišic), v kateri se zareže vzdolž ene ravni. Jezik je toliko prost, da omogoča podroben vizualni pregled gobca in gola;
 - (b) pregled sapnika in požiralnika; vizualni pregled in palpacija pljuč; zareza v bronhialne in mediastinalne limfne vozle (*Lnn. bifurcationes, eparteriales in mediastinales*) ter njihov pregled;
 - (c) vizualni pregled osrčnika in srca; v slednjega se zareže po dolžini, tako da se odprejo prekati in se prereže medprekatni pretin;
 - (d) vizualni pregled trebušne prepone;
 - (e) vizualni pregled jeter ter hepaticnih in pankreatičnih limfnih vozlov (*Lnn. portales*);
 - (f) vizualni pregled gastrointestinalnega trakta, mezenterija, gastričnih in mezenteričnih limfnih vozlov (*Lnn. gastrici, mesenterici, craniales in caudales*); palpacija gastričnih in mezenteričnih limfnih vozlov;
 - (g) vizualni pregled vranice;
 - (h) vizualni pregled ledvic;
 - (i) vizualni pregled poprsnice in potrebušnice;
 - (j) vizualni pregled spolnih organov (razen penisa, če je že zavržen);
 - (k) vizualni pregled vimen in njihovih limfnih vozlov (*Lnn. supramammarii*).

2. Uradni veterinar nadaljuje z naslednjimi postopki pregleda *post mortem*, ki vključujejo zareze in palpacijo na trupu in drobovini, kadar obstajajo znaki morebitnega tveganja za zdravje ljudi, zdravje živali ali dobrobit živali, navedeni v členu 24:

- (a) zareza v submaksilarne in parotidne limfne vozle (*Lnn. mandibulares* in *parotidei*) ter njihov pregled; palpacija jezika in golta;
- (b) zareza v bronhialne in mediastinalne limfne vozle (*Lnn. bifurcationes, eparteriales* in *mediastinales*); odprtje sapnika in glavnih sapničnih vej po dolžini; pljuča se zarežejo v zadnji tretjini, pravokotno na njihovo glavno os; te zareze niso potrebne, če se pljuča ne bodo uporabila za prehrano ljudi;
- (c) palpacija jeter ter hepatičnih in pankreatičnih limfnih vozlov (*Lnn. portales*); zareza v gastrično površino jeter in spodnji del režnja *lobus caudatus*, da se pregleda žolčevod;
- (d) zareza v gastrične in mezenterične limfne vozle;
- (e) palpacija vranice;
- (f) zareza v ledvice in renalne limfne vozle (*Lnn. renales*);
- (g) palpacija in zareza v vimena in njihove limfne vozle (*Lnn. supramammarii*) pri kravah. Pri kravah se vsaka polovica vimena odpre z dolgo, globoko zarezo, ki sega do laktifernih sinusov (*sinus lactiferes*), in zareže se v limfne vozle vimen, razen če se ta ne bodo uporabila za prehrano ljudi.

Člen 20

Mlade domače ovce in koze ter ovce brez izraslih stalnih sekalcev

1. Na trupih in drobovini ovc brez izraslih stalnih sekalcev ali mlajših od 12 mesecev in koz, mlajših od šestih mesecev, se izvedejo naslednji postopki pregleda *post mortem*:

- (a) vizualni pregled glave, vključno z grlom, gobcem, jezikom ter parotidnimi in retrofaringealnimi limfnimi vozli. Ti pregledi niso nujni, če lahko pristojni organ zagotovi, da se glava, vključno z jezikom in možgani, ne bo uporabila za prehrano ljudi;
- (b) vizualni pregled pljuč, sapnika in požiralnika ter bronhialnih in mediastinalnih limfnih vozlov (*Lnn. bifurcationes, eparteriales* in *mediastinales*);
- (c) vizualni pregled osrčnika in srca;
- (d) vizualni pregled trebušne prepone;
- (e) vizualni pregled jeter ter hepatičnih in pankreatičnih limfnih vozlov (*Lnn. portales*);
- (f) vizualni pregled gastrointestinalnega trakta, mezenterija ter gastričnih in mezenteričnih limfnih vozlov (*Lnn. gastrici, mesenterici, craniales* in *caudales*);
- (g) vizualni pregled vranice;
- (h) vizualni pregled ledvic;
- (i) vizualni pregled poprsnice in potrebušnice;
- (j) vizualni pregled predela okoli popka in sklepov.

2. Uradni veterinar nadaljuje z naslednjimi postopki pregleda *post mortem*, ki vključujejo zareze in palpacijo na trupu in drobovini, kadar obstajajo znaki morebitnega tveganja za zdravje ljudi, zdravje živali ali dobrobit živali, navedeni v členu 24:

- (a) palpacija grla, gobca, jezika in parotidnih limfnih vozlov. Razen če je v pravilih v zvezi z zdravjem živali določeno drugače, ti pregledi niso nujni, če lahko pristojni organi zagotovijo, da se glava, vključno z jezikom in možgani, ne bo uporabila za prehrano ljudi;
- (b) palpacija pljuč; zareza v pljuča, sapnik in požiralnik ter bronhialne in mediastinalne limfne vozle;

- (c) zarez v srce;
- (d) palpacija jeter in njihovih limfnih vozlov; zarez v gastično površino jeter, da se pregleda žolčevod;
- (e) palpacija vranice;
- (f) zarez v ledvice in renalne limfne vozle (*Lnn. renales*);
- (g) palpacija predela okoli popka in sklepov; v predel okoli popka se naredi zarez, sklepi pa se odprejo; pregleda se sinovialna tekočina.

Člen 21

Druge domače ovce in koze

1. Na trupih in drobovini ovac z izraslim stalnim sekalcem ali starih 12 mesecev ali več in koz, starih šest mesecev ali več, se izvedejo naslednji postopki pregleda *post mortem*:

- (a) vizualni pregled glave, vključno z grlom, gobcem, jezikom in parotidnimi limfnimi vozli, ter palpacija retrofarinžalnih limfnih vozlov. Ti pregledi niso nujni, če lahko pristojni organi zagotovijo, da se glava, vključno z jezikom in možgani, ne bo uporabila za prehrano ljudi;
- (b) vizualni pregled pljuč, sapnika in požiralnika; palpacija pljuč ter bronhialnih in mediastinalnih limfnih vozlov (*Lnn. bifurcationes, eparteriales in mediastinales*);
- (c) vizualni pregled osrčnika in srca;
- (d) vizualni pregled trebušne prepone;
- (e) vizualni pregled jeter ter hepaticnih in pankreatičnih limfnih vozlov (*Lnn. portales*); palpacija jeter in njihovih limfnih vozlov; zarez v gastično površino jeter, da se pregleda žolčevod;
- (f) vizualni pregled gastrointestinalnega trakta, mezenterija ter gastičnih in mezenteričnih limfnih vozlov (*Lnn. gastrici, mesenterici, craniales in caudales*);
- (g) vizualni pregled vranice;
- (h) vizualni pregled ledvic;
- (i) vizualni pregled poprsnice in potrebušnice;
- (j) vizualni pregled spolnih organov (razen penisa, če je že zavržen);
- (k) vizualni pregled vimen in njihovih limfnih vozlov.

2. Uradni veterinar nadaljuje z naslednjimi postopki pregleda *post mortem*, ki vključujejo zareze in palpacijo na trupu in drobovini, kadar obstajajo znaki morebitnega tveganja za zdravje ljudi, zdravje živali ali dobrobit živali, navedeni v členu 24:

- (a) palpacija grla, gobca, jezika in parotidnih limfnih vozlov. Razen če je v pravilih v zvezi z zdravjem živali določeno drugače, ti pregledi niso nujni, če lahko pristojni organi zagotovijo, da se glava, vključno z jezikom in možgani, ne bo uporabila za prehrano ljudi;
- (b) zarez v pljuča, sapnik in požiralnik ter bronhialne in mediastinalne limfne vozle;
- (c) zarez v srce;
- (d) palpacija vranice;
- (e) zarez v ledvice in renalne limfne vozle (*Lnn. renales*).

Člen 22

Domači enoprsti kopitarji

1. Na trupih in drobovini domačih enoprstih kopitarjev se izvedejo naslednji postopki pregleda *post mortem*:

- (a) vizualni pregled glave in, po sprostivni jezika, grla; jezik je toliko prost, da omogoča podroben vizualni pregled gobca in golta, ter ga je treba prav tako vizualno pregledati;

- (b) vizualni pregled pljuč, sapnika in požiralnika ter bronhialnih in mediastinalnih limfnih vozlov (*Lnn. bifurcationes, eparteriales in mediastinales*);
- (c) vizualni pregled osrčnika in srca;
- (d) vizualni pregled trebušne prepone;
- (e) vizualni pregled jeter ter hepatičnih in pankreatičnih limfnih vozlov (*Lnn. portales*);
- (f) vizualni pregled gastrointestinalnega trakta, mezenterija ter gastričnih in mezenteričnih limfnih vozlov (*Lnn. gastrici, mesenterici, craniales in caudales*);
- (g) vizualni pregled vranice;
- (h) vizualni pregled ledvic;
- (i) vizualni pregled poprsnice in potrebušnice;
- (j) vizualni pregled spolnih organov žrebcev (razen penisa, če je že zavržen) in kobil;
- (k) vizualni pregled vimen in njihovih limfnih vozlov (*Lnn. supramammarii*);
- (l) vizualni pregled predela okoli popka in sklepov mladih živali;
- (m) pri sivih konjih pregled mišic in limfnih vozlov (*Lnn. subrhomboidi*) pleč pod hrustancem lopatice po sprostitvi vezi enega pleča, zaradi pregleda glede melanoze in melanomov. Ledvice se razkrijejo.

2. Uradni veterinar nadaljuje z naslednjimi postopki pregleda *post mortem*, ki vključujejo zarezne in palpacijske postopke na trupu in drobovini, kadar obstajajo znaki morebitnega tveganja za zdravje ljudi, zdravje živali ali dobrobit živali, navedeni v členu 24:

- (a) palpacija in zarez v submaksilarne, retrofaringealne in parotidne limfne vozle (*Lnn. retropharyngiales, mandibulares in parotidei*); palpacija jezika;
- (b) palpacija pljuč; palpacija in zarez v bronhialne in mediastinalne limfne vozle. Sapnik in glavne sapnične veje se odprejo po dolžini, pljuča pa se zarežejo v zadnji tretjini, pravokotno na njihovo glavno os; vendar te zarezne niso potrebne, če se pljuča ne bodo uporabila za prehrano ljudi;
- (c) zarez v srce po dolžini, tako da se odprejo prekatni in se prereže medprekatni pretin;
- (d) palpacija in zarez v jetra ter hepatične in pankreatične limfne vozle (*Lnn. portales*);
- (e) zarez v gastrične in mezenterične limfne vozle;
- (f) palpacija vranice;
- (g) palpacija ledvic ter zarez v ledvice in renalne limfne vozle (*Lnn. renales*);
- (h) zarez v supramammarne limfne vozle;
- (i) palpacija predela okoli popka in sklepov mladih živali. V primeru dvoma se naredi zarez v predel okoli popka, sklepi pa se odprejo; pregledati je treba sinovialno tekočino;
- (j) zarez prek celotne ledvice pri sivih konjih.

Člen 23

Domači prašiči

1. Na trupih in drobovini domačih prašičev se izvedejo naslednji postopki pregleda *post mortem*:
 - (a) vizualni pregled glave in grla;
 - (b) vizualni pregled gobca, golta in jezika;
 - (c) vizualni pregled pljuč, sapnika in požiralnika;
 - (d) vizualni pregled osrčnika in srca;

- (e) vizualni pregled trebušne prepone;
- (f) vizualni pregled jeter ter hepatičnih in pankreatičnih limfnih vozlov (*Lnn. portales*); vizualni pregled gastrointestinalnega trakta, mezenterija, gastričnih in mezenteričnih limfnih vozlov (*Lnn. gastrici, mesenterici, craniales in caudales*);
- (g) vizualni pregled vranice; vizualni pregled ledvic; vizualni pregled poprsnice in potrebušnice;
- (h) vizualni pregled spolnih organov (razen penisa, če je že zavržen);
- (i) vizualni pregled vimen in njihovih limfnih vozlov (*Lnn. supramammarii*);
- (j) vizualni pregled predela okoli popka in sklepov mladih živali.

2. Uradni veterinar nadaljuje z naslednjimi postopki pregleda *post mortem*, ki vključujejo zarezje in palpacijo na trupu in drobovini, kadar obstajajo znaki morebitnega tveganja za zdravje ljudi, zdravje živali ali dobrobit živali, navedeni v členu 24:

- (a) zarezje v submaksilarne limfne vozle (*Lnn. mandibulares*) in njihov pregled;
- (b) palpacija pljuč ter bronhialnih in mediastinalnih limfnih vozlov (*Lnn. bifurcationes, eparteriales in mediastinales*). Sapnik in glavne sapnične veje se odprejo po dolžini, pljuča pa se zarežejo v zadnji tretjini, pravokotno na njihovo glavno os; navedene zarezje niso potrebne, če se pljuča ne bodo uporabila za prehrano ljudi;
- (c) zarezje v srce po dolžini, tako da se odprejo prekatni in se prereže medprekatni pretin;
- (d) palpacija jeter in njihovih limfnih vozlov;
- (e) palpacija in po potrebi zarezje v gastrične in mezenterične limfne vozle;
- (f) palpacija vranice;
- (g) zarezje v ledvice in renalne limfne vozle (*Lnn. renales*);
- (h) zarezje v supramammarne limfne vozle;
- (i) palpacija predela okoli popka in sklepov mladih živali ter po potrebi zarezje v predel okoli popka in odprtje sklepov.

Člen 24

Znaki morebitnega tveganja za zdravje ljudi, zdravje živali ali dobrobit živali pri domačem govedu, domačih ovcah in kozah, domačih enoprstih kopitarjih in domačih prašičih

Uradni veterinar opravi dodatne postopke pregleda *post mortem* iz člena 18(3), člena 19(2), člena 20(2), člena 21(2), člena 22(2) in člena 23(2), ki vključujejo zarezje in palpacijo na trupu in drobovini, če po njegovem mnenju kaj od naslednjega nakazuje morebitno tveganje za zdravje ljudi, zdravje živali ali dobrobit živali:

- (a) pregledi in analize pregledov dokumentov, izvedeni v skladu s členoma 9 in 10;
- (b) ugotovitve pregleda *ante mortem*, izvedenega v skladu s členom 11;
- (c) rezultati preverjanja skladnosti s pravili o dobrobiti živali, izvedenega v skladu s členom 38;
- (d) ugotovitve pregleda *post mortem*, izvedenega v skladu s členi 12 do 24;
- (e) dodatni epidemiološki ali drugi podatki z izvornega gospodarstva živali.

Člen 25

Praktične ureditve za pregled *post mortem* pri perutnini

1. Pri vsej perutnini se izvede pregled *post mortem*, ki lahko vključuje pomoč osebja klavnice v skladu s členom 18(3) Uredbe (EU) 2017/625. Uradni veterinar ali uradni pomočnik v skladu s členom 18(2)(c) navedene uredbe osebno izvede naslednje preglede:

- (a) vsakodnevni pregled drobovja in telesnih votlin reprezentativnega vzorca vsake jate;

- (b) podroben pregled naključnega vzorca perutninskih delov ali cele perutnine, razglašene za neprimerno za prehrano ljudi po pregledu *post mortem* vsake jate;
 - (c) vse nadaljnje preglede, ki so potrebni, kadar obstaja razlog za sum, da bi lahko bilo meso zadevne perutnine neprimerno za prehrano ljudi.
2. Pristojni organi se lahko z odstopanjem od odstavka 1 odločijo, da se pregled *post mortem* izvede le pri reprezentativnem vzorcu perutnine iz vsake jate, če:
- (a) imajo nosilci živilske dejavnosti vzpostavljen sistem, kot ga zahteva uradni veterinar in ki omogoča odkritje in ločitev ptic z anomalijami, kontaminacijo ali pomanjkljivostmi;
 - (b) ima klavnica dolgo zgodovino skladnosti z zahtevami, kar zadeva:
 - (i) splošne in posebne zahteve v skladu s členom 4 Uredbe (ES) št. 852/2004, vključno z mikrobiološkimi merili, ki se uporabljajo za točki 1.28 in 2.1.5 Priloge I k Uredbi (ES) št. 2073/2005;
 - (ii) postopke, ki temeljijo na načelih HACCP, v skladu s členom 5 Uredbe (ES) št. 852/2004 in
 - (iii) specifična higienska pravila v skladu s členom 5 in oddelkom II Priloge III k Uredbi (ES) št. 853/2004;
 - (c) pri pregledu *ante mortem* ali preverjanju podatkov o prehranski verigi niso bile ugotovljene anomalije, ki bi lahko nakazovale resno težavo za zdravje ljudi ali živali, zaradi katere bi lahko bili potrebni ukrepi iz členov 40 do 44.
3. V primeru perutnine, rejene za proizvodnjo *foie gras*, in pozneje eviscerirane perutnine, pridobljene na izvornem gospodarstvu, v skladu s točkama 8 in 9 poglavja VI oddelka II Priloge III k Uredbi (ES) št. 853/2004, se pregled *post mortem* izvede v razsekovalnici, kamor se taki trupi prepeljejo neposredno z izvornega gospodarstva.

Člen 26

Praktične ureditve za pregled *post mortem* pri gojenih lagomorfi

Za gojene lagomorfe se uporabljajo praktične ureditve za pregled *post mortem* pri perutnini v skladu s členom 25. Določbe, ki se uporabljajo za posamezno jato iz člena 25, se uporabljajo za gojene lagomorfe z istega izvornega gospodarstva, zaklane istega dne.

Člen 27

Praktične ureditve za pregled *post mortem* pri gojeni divjadi

1. Za gojeno divjad se uporabljajo naslednji postopki pregleda *post mortem*:
- (a) v primeru malih (< 100 kg) jelenov postopki *post mortem* za ovce iz člena 21, vendar se v primeru severnih jelenov uporabljajo postopki *post mortem* za ovce iz člena 20, jezik pa se lahko uporabi za prehrano ljudi brez pregleda glave;
 - (b) v primeru divjadi iz družine *Suidae* postopki *post mortem* za domače prašiče iz člena 23;
 - (c) v primeru velike divjadi iz družine *Cervidae* in druge velike divjadi, ki ni zajeta v odstavku (a), ter v primeru velike divjadi iz družine *Suidae*, ki ni zajeta v odstavku (b), postopki *post mortem* za govedo iz člena 19;
 - (d) v primeru ratitov postopki *post mortem* za perutnino iz člena 25(1).
2. Kadar so živali zaklane zunaj klavnice, uradni veterinar v klavnici preveri spričevalo.

Člen 28

Praktične ureditve za pregled *post mortem* pri divjadi

1. Uradni veterinar preveri, ali so neodrti veliki divjadi, ki se v obrat za predelavo divjadi prevaža z ozemlja druge države članice, priloženi veterinarsko spričevalo, ki je v skladu z vzorcem iz Priloge k Uredbi (EU) št. 636/2014, ali izjave v skladu s točko 8(b) poglavja II oddelka IV Priloge III k Uredbi (ES) št. 853/2004. Uradni veterinar upošteva tudi vsebino navedenega spričevala ali izjav.
2. Uradni veterinar med pregledom *post mortem* izvede:
 - (a) vizualni pregled trupa, njegovih votlin in po potrebi organov, da bi:
 - (i) odkril vse anomalije, ki ne izhajajo iz postopka lova. V ta namen lahko diagnoza temelji na kakršnih koli podatkih, ki jih usposobljena oseba predloži glede obnašanja živali pred usmrčitvijo;
 - (ii) preveril, ali smrti niso povzročili drugi razlogi, kot je uplenitev;
 - (b) preiskavo organoleptičnih anomalij;
 - (c) po potrebi palpacijo in zareze v organe;
 - (d) kadar obstajajo resni razlogi za sum na prisotnost ostankov ali onesnaževal, analizo z vzorčenjem ostankov, ki ne izhajajo iz postopka lova, vključno z okoljskimi onesnaževali. Kadar se na podlagi takega suma izvede obsežnejši pregled, veterinar z oceno vse divjadi, uplenjene med posameznim lovom, ali tistih delov, za katere se sumi, da kažejo enake anomalije, počaka do zaključka navedenega pregleda;
 - (e) pregled glede značilnosti, ki nakazujejo, da meso pomeni tveganje za zdravje, vključno z:
 - (i) nenormalnim obnašanjem ali motnjami v splošnem stanju žive živali, o katerih je poročal lovec;
 - (ii) splošno prisotnostjo tumorjev ali abscesov, ki so prizadeli različne notranje organe ali mišice;
 - (iii) artritisom, orhitisom, patološkimi spremembami jeter ali vranice, vnetjem mod ali predela okoli popka;
 - (iv) prisotnostjo tujkov, ki ne izhajajo iz postopka lova, v telesnih votlinah, želodcu, črevesju ali urinu, če sta poprsnica ali potrebušnica razbarvani (če je prisotno ustrezno drobovje);
 - (v) prisotnostjo parazitov;
 - (vi) tvorjenjem velikih količin plina v gastrointestinalnem traktu z razbarvanjem notranjih organov (če so ti prisotni);
 - (vii) velikimi anomalijami v barvi, čvrstosti ali vonju mišičnih tkiv ali organov;
 - (viii) zastaranimi odprtimi zlomi;
 - (ix) mršavostjo in/ali splošnim ali lokaliziranim edemom;
 - (x) novejšimi adhezijami poprsnice ali potrebušnice;
 - (xi) drugimi očitnimi obsežnimi spremembami, kot je gniloba.
3. Če uradni veterinar tako zahteva, se hrbtenica in glava vzdolžno razpolovita.
4. V primeru male divjadi, ki se ne eviscerira takoj po uplenitvi, uradni veterinar pregled *post mortem* izvede na reprezentativnem vzorcu živali iz istega vira. Kadar se pri pregledu odkrije bolezen, ki se prenaša na ljudi, ali katera koli od značilnosti iz odstavka 2(e), uradni veterinar izvede več pregledov celotne serije, da ugotovi, ali bi jo bilo treba razglasiti za neprimerno za prehrano ljudi ali pa bi bilo treba pregledati vsak trup posebej.
5. Uradni veterinar lahko izvede kakršne koli nadaljnje zareze in preglede ustreznih delov živali, potrebne za postavitev končne diagnoze. Če ocene ni mogoče podati le na podlagi praktičnih ureditev iz odstavka 2, se dodatni pregledi izvedejo v laboratoriju.

6. Poleg primerov, opredeljenih v členu 45, se meso, ki ima med pregledom *post mortem* katero koli od značilnosti iz odstavka 2(e), razglasi za neprimerno za prehrano ljudi.

Oddelek 4

Uradni nadzor nad posebnimi nevarnostmi in laboratorijsko preskušanje

Člen 29

Praktične ureditve za uradni nadzor nad transmisivnimi spongiformnimi encefalopatijami

1. Poleg zahtev iz Uredbe (ES) št. 999/2001 glede uradnega nadzora, ki ga je treba izvesti v zvezi s transmisivnimi spongiformnimi encefalopatijami, uradni veterinar odstranitev, ločevanje in po potrebi označevanje materiala s posebnim tveganjem preveri tudi v skladu s pravili iz člena 8(1) navedene uredbe in člena 12 Uredbe (ES) št. 1069/2009 o živalskih stranskih proizvodih.

2. Uradni veterinar zagotovi, da nosilec živalske dejavnosti sprejme vse potrebne ukrepe za izognitev kontaminaciji mesa z materialom s posebnim tveganjem med zakolom, vključno z omamljanjem. To vključuje odstranitev materiala s posebnim tveganjem.

Člen 30

Praktične ureditve za uradni nadzor nad cisticerkozo med pregledom *post mortem* pri domačem govedu in prašičih

1. Postopki pregleda *post mortem*, opisani v členih 18, 19 in 23, so minimalne zahteve za pregled za cisticerkozo pri govedu in prašičih (domačih, gojenih divjih in divjih). V primeru goveda iz člena 19 se lahko pristojni organi odločijo, da zarezava v žvekalke pri pregledu *post mortem* ni obvezna, če:

- (a) se uporabi poseben serološki preskus;
- (b) so bile živali vzrejene na izvornem gospodarstvu, ki je uradno prosto cisticerkoze, ali
- (c) je s 95-odstotno gotovostjo dokazano, da je prevalenca v izvorni populaciji ali v dobro opredeljeni podpopulaciji manjša od enega primera na milijon, ali če v zadnjih petih letih (ali dveh letih, kadar je to podprto in utemeljeno z analizo tveganja, ki so jo izvedli pristojni organi) ni bil odkrit noben primer pri vseh zaklanih živalih na podlagi podatkov iz poročil, pripravljenih v skladu s členom 9(1) Direktive 2003/99/ES.

2. Meso, okuženo s cisticerki, je treba razglasiti za neprimerno za prehrano ljudi. Vendar se lahko deli, ki niso okuženi, če žival na splošno ni okužena s cisticerki, po obdelavi s postopkom hlajenja razglasijo za primerne za prehrano ljudi.

Člen 31

Praktične ureditve za uradni nadzor nad trihinelo med pregledom *post mortem*

1. Trupi prašičev, enoprstih kopitarjev in drugih vrst, dovzetnih za trihinelo, se pregledajo za trihinelo v skladu z Uredbo (EU) 2015/1375, razen če se uporablja eno od odstopanj iz člena 3 navedene uredbe.

2. Meso živali, okuženih s trihinelo, se razglasi za neprimerno za prehrano ljudi.

Člen 32

Praktične ureditve za uradni nadzor nad smrkavostjo med pregledom *post mortem* pri enoprstih kopitarjih

1. Sveže meso enoprstih kopitarjev se da na trg le, če je pridobljeno iz enoprstih kopitarjev, ki so bili vsaj 90 dni pred datumom zakola v državi članici ali tretji državi ali njeni regiji, iz katere je dovoljen vnos enoprstih kopitarjev v Unijo.

2. V primeru enoprstih kopitarjev, ki izvirajo iz države članice ali tretje države ali njene regije, ki ne izpolnjuje meril Svetovne organizacije za zdravje živali za državo, prosto smrkavosti, se enoprsti kopitarji po prepolovitvi glave vzdolž medialne ravnine in eksciziji nosnega pretina pregledajo za smrkavost s skrbnim pregledom mukoznih membran sapnika, grla, nosnih votlin, sinusov in njihovih vej.
3. Meso enoprstih kopitarjev, pri katerih je bila diagnosticirana smrkavost, se razglasi za neprimerno za prehrano ljudi.

Člen 33

Praktične ureditve za uradni nadzor nad tuberkulozo med pregledom *post mortem*

1. Kadar živali reagirajo pozitivno ali neopredeljivo na tuberkulin ali kadar obstajajo drugi razlogi za sum na okužbo, se zakoljejo ločeno od drugih živali, pri čemer se sprejmejo previdnostni ukrepi za preprečitev tveganja okužbe drugih trupov, klavne linije in osebja, prisotnega v klavnici.
2. Vse meso živali, pri katerih so bile pri pregledu *post mortem* odkrite lokalizirane lezije v več organih ali več predelih trupa, podobne tuberkuloznim lezijam, se razglasi za neprimerno za prehrano ljudi. Vendar če je bila tuberkulozna lezija ugotovljena v limfnih vozlih le enega organa ali dela trupa, se za neprimerne za prehrano ljudi razglasijo le prizadeti organ ali del trupa in z njim povezani limfni vozli.

Člen 34

Praktične ureditve za uradni nadzor nad brucelozo med pregledom *post mortem*

1. Kadar živali reagirajo pozitivno ali neopredeljivo na test bruceloze ali kadar obstajajo drugi razlogi za sum na okužbo, se zakoljejo ločeno od drugih živali, pri čemer se sprejmejo previdnostni ukrepi za preprečitev tveganja okužbe drugih trupov, klavne linije in osebja, prisotnega v klavnici.
2. Meso živali, pri katerih so bile pri pregledu *post mortem* odkrite lezije, ki kažejo na akutno brucelozo, se razglasi za neprimerno za prehrano ljudi. V primeru živali, ki reagirajo pozitivno ali neopredeljivo na test bruceloze, se vime, genitalni trakt in kri razglasijo za neprimerne za prehrano ljudi, tudi če niso bile odkrite nobene take lezije.

Člen 35

Praktične ureditve za uradni nadzor nad salmonelo

1. Pristojni organi preverijo, ali nosilci živilske dejavnosti pravilno izvajajo točke 2.1.3, 2.1.4 in 2.1.5 poglavja 2 Priloge I k Uredbi (ES) št. 2073/2005, pri čemer uporabijo enega ali več naslednjih ukrepov:
 - (a) uradno vzorčenje z uporabo iste metode in površine vzorčenja, kot ju uporabijo nosilci živilske dejavnosti. Vsako leto se v vsaki klavnici odvzame vsaj 49 naključnih vzorcev⁽⁴⁰⁾. To število vzorcev se lahko na podlagi ocene tveganja v primeru majhnih klavnic zmanjša;
 - (b) zbiranje vseh podatkov o skupnem številu vzorcev in številu vzorcev, pozitivnih na salmonelo, ki jih nosilci živilske dejavnosti odvzamejo v skladu s členom 5 Uredbe (ES) št. 2073/2005 v okviru točk 2.1.3, 2.1.4 in 2.1.5 poglavja 2 Priloge I k Uredbi;
 - (c) zbiranje vseh podatkov o skupnem številu vzorcev in številu vzorcev, pozitivnih na salmonelo, odvzetih v okviru nacionalnih programov nadzora v državah članicah ali njihovih regijah, za katere so bila v skladu s členom 8 Uredbe (ES) št. 853/2004 v zvezi s proizvodnjo mesa prežvekovalcev in enoprstih kopitarjev ter prašičjega in perutninskega mesa odobrena posebna jamstva.
2. Če nosilec živilske dejavnosti večkrat ne izpolni proizvodnega higienskega merila, pristojni organi od njega zahtevajo, da predloži akcijski načrt, in strogo nadzorujejo njegove rezultate.

⁽⁴⁰⁾ Če so vsi negativni, je mogoče s 95-odstotno statistično gotovostjo trditi, da je prevalenca manjša od 6 %.

3. O skupnem številu vzorcev in številu vzorcev, pozitivnih na salmonelo, se poroča v skladu s členom 9(1) Direktive 2003/99/ES, pri čemer se razlikuje med vzorci, odvzetimi v skladu z odstavkom 1(a), (b) in (c), kadar je to ustrezno.

Člen 36

Praktične ureditve za uradni nadzor nad kampilobakterjem

1. Pristojni organi preverijo, ali nosilci živilske dejavnosti pravilno izvajajo točko 2.1.9 (proizvodno higiensko merilo za kampilobakter na klavnih trupih brojlerjev) poglavja 2 Priloge I k Uredbi (ES) št. 2073/2005, pri čemer uporabijo enega ali več naslednjih ukrepov:

- (a) uradno vzorčenje z uporabo iste metode in površine vzorčenja, kot ju uporabijo nosilci živilske dejavnosti. Vsako leto se v vsaki klavnici odvzame vsaj 49 naključnih vzorcev. To število vzorcev se lahko na podlagi ocene tveganja v primeru majhnih klavnic zmanjša; ali
- (b) zbiranje vseh podatkov o skupnem številu vzorcev in številu vzorcev s kampilobakterjem z več kot 1 000 cfu/g, ki jih nosilci živilske dejavnosti odvzamejo v skladu s členom 5 Uredbe (ES) št. 2073/2005 v okviru točke 2.1.9 poglavja 2 Priloge I k Uredbi.

2. Če nosilec živilske dejavnosti večkrat ne izpolni proizvodnega higienskega merila, pristojni organi od njega zahtevajo, da predloži akcijski načrt, in strogo nadzorujejo njegove rezultate.

3. O skupnem številu vzorcev in številu vzorcev s kampilobakterjem z več kot 1 000 cfu/g se poroča v skladu s členom 9(1) Direktive 2003/99/ES, pri čemer se razlikuje med vzorci, odvzetimi v skladu z odstavkom 1(a) in (b), kadar je to ustrezno.

Člen 37

Posebne zahteve glede laboratorijskih preskusov

1. Uradni veterinar pri izvajanju laboratorijskih preskusov v skladu s členom 18(2)(d)(ii) in (iv) Uredbe (EU) 2017/625 zagotovi, da so pri vzorčenju vzorci ustrezno identificirani in se z njimi ustrezno ravna ter da so poslani v ustrezen laboratorij v okviru:

- (a) spremljanja zoonoz in povzročiteljev zoonoz ter nadzora nad njimi;
- (b) letnega programa spremljanja transmisivnih spongiformnih encefalopatij v skladu s členom 6 Uredbe (ES) št. 999/2001;
- (c) odkrivanja farmakološko aktivnih snovi ali proizvodov, ki so prepovedani ali niso dovoljeni, in nadzora nad reguliranimi farmakološko aktivnimi snovmi, pesticidi, krmnimi dodatki in onesnaževali, ki presegajo veljavne mejne vrednosti Unije, zlasti v okviru nacionalnih načrtov za odkrivanje ostankov ali snovi iz člena 110(2) Uredbe (EU) 2017/625 in člena 5 Direktive 96/23/ES;
- (d) odkrivanja živalskih bolezni, za katere so v Uredbi (EU) 2016/429 določena pravila v zvezi z zdravjem živali.

2. Uradni veterinar zagotovi, da se po potrebi izvedejo vsi dodatni laboratorijski preskusi, ki se zdijo potrebni za izpolnitev obveznosti iz člena 18(2) Uredbe (EU) 2017/625.

Oddelek 5

Uradni nadzor nad dobrobitjo živali

Člen 38

Uradni nadzor nad dobrobitjo živali pri prevozu in zakolu

Uradni veterinar preveri skladnost s pravili v zvezi z zaščito živali med prevozom v skladu z Uredbo (ES) št. 1/2005 in v času zakola v skladu z Uredbo (ES) št. 1099/2009 ter nacionalnimi pravili o dobrobiti živali.

POGLAVJE III

Sporočanje rezultatov pregleda in ukrepi, ki jih morajo pristojni organi sprejeti v primeru specifičnega neizpolnjevanja zahtev glede svežega mesa in dobrobiti živali

Člen 39

Ukrepi v zvezi s sporočanjem rezultatov uradnega nadzora

1. Uradni veterinar evidentira in ovrednoti rezultate uradnega nadzora, izvedenega v skladu s členi 7 do 38.
2. Če se pri pregledih odkrije prisotnost kakršne koli bolezni ali stanja, ki bi lahko vplivalo na zdravje ljudi ali živali ali ogrozilo dobrobit živali, uradni veterinar sprejme naslednje ukrepe:
 - (a) uradni veterinar obvesti upravljavca klavnice;
 - (b) če se je težava iz tega odstavka pojavila med primarno pridelavo in je povezana z zdravjem ljudi, zdravjem živali, dobrobitjo živali ali ostanki zdravil za uporabo v veterinarski medicini, nedovoljenimi ali prepovedanimi snovmi, ostanki pesticidov, krmnimi dodatki ali onesnaževali, uradni veterinar obvesti:
 - (i) veterinarja, ki skrbi za izvorno gospodarstvo;
 - (ii) uradnega veterinarja, ki je izvedel pregled *ante mortem* na izvornem gospodarstvu, kadar to ni veterinar iz točke (i);
 - (iii) nosilca živilske dejavnosti, odgovornega za izvorno gospodarstvo (če takšna informacija ne bi posegala v poznejše sodne postopke), in
 - (iv) pristojne organe, odgovorne za nadzor nad izvornim gospodarstvom ali loviščem;
 - (c) če so bile zadevne živali vzrejene v drugi državi, uradni veterinar zagotovi, da so obveščeni pristojni organi zadevne države.
3. Pristojni organi rezultate uradnega nadzora vnesejo v ustrezne zbirke podatkov, vsaj kadar se zbiranje takih podatkov zahteva na podlagi člena 4 Direktive 2003/99/ES, člena 8 Direktive Sveta 64/432/EGS ⁽⁴¹⁾ in Priloge III k Direktivi 2007/43/ES.
4. Kadar uradni veterinar pri izvajanju pregleda *ante mortem* ali *post mortem* ali katere druge oblike uradnega nadzora sumi na prisotnost živalske bolezni, za katero so v Uredbi (EU) 2016/429 določena pravila v zvezi z zdravjem živali, o tem obvesti pristojne organe. Uradni veterinar in pristojni organi na svojih ustreznih področjih pristojnosti sprejmejo vse potrebne ukrepe in previdnostne ukrepe za preprečitev možnega širjenja povzročitelja bolezni.
5. Uradni veterinar lahko za sporočanje ustreznih rezultatov pregledov *ante mortem* in *post mortem* izvornemu gospodarstvu, na katerem so živali bivale pred zakolom, uporabi vzorec dokumenta iz Priloge I.
6. Kadar so živali bivale na izvornem gospodarstvu v drugi državi članici, pristojni organi države članice, v kateri so bile živali zaklane, ustrezne rezultate pregledov *ante mortem* in *post mortem* sporočijo pristojnim organom države članice izvora. V ta namen uporabijo vzorec dokumenta iz Priloge I v uradnih jezikih obeh zadevnih držav članic ali v jeziku, dogovorjenem med obema državama članicama.

Člen 40

Ukrepi v primeru neizpolnjevanja zahtev glede podatkov o prehranski verigi

1. Uradni veterinar zagotovi, da se živali zakoljejo le, če je upravljavec klavnice prejel, preveril in ovrednotil ustrezne podatke o prehranski verigi v skladu s členom 9(2)(a) in (b).

⁽⁴¹⁾ Direktiva Sveta 64/432/EGS z dne 26. junija 1964 o problemih v zvezi z zdravstvenim varstvom živali, ki vplivajo na trgovino z govedom in prašiči znotraj Skupnosti (UL L 121, 29.7.1964, str. 1977).

2. Uradni veterinar lahko z odstopanjem od odstavka 1 dovoli, da so živali v klavnici zaklane, tudi če ustrezni podatki o prehranski verigi niso na voljo. V takih primerih se podatki predložijo, preden se meso razglasi za primerno za prehrano ljudi, trupi in zadevna drobovina pa se do navedene razglasitve skladiščijo ločeno od drugega mesa.
3. Če v 24 urah po prispetju živali v klavnico niso na voljo ustrezni podatki o prehranski verigi, uradni veterinar vse meso zadevne živali razglasi za neprimerno za prehrano ljudi. Če žival še ni bila zaklana, se usmrti ločeno od drugih živali, pri čemer se sprejmejo vsi potrebni previdnostni ukrepi za zaščito zdravja živali in ljudi.

Člen 41

Ukrepi v primeru neskladnosti, evidentirani v podatkih o prehranski verigi

1. Uradni veterinar se prepriča, da upravljavec klavnice ne sprejema živali za zakol, kadar je iz podatkov o prehranski verigi ali katerih koli drugih spremnih evidenc, dokumentacije ali informacij razvidno, da:
 - (a) živali prihajajo z izvornega gospodarstva ali območja, kjer velja prepoved premikov ali druga omejitve zaradi zdravja živali ali zdravja ljudi;
 - (b) niso bila izpolnjena pravila o uporabi zdravil za uporabo v veterinarski medicini, da so bile živali zdravljene s prepovedanimi ali nedovoljenimi snovmi ali da se niso upoštevale zakonsko določene mejne vrednosti za kemične ostanke ali onesnaževala ali
 - (c) je prisotno kakršno koli drugo stanje, ki bi lahko negativno vplivalo na zdravje ljudi ali živali.
2. Če so živali že v klavnici, se usmrtijo ločeno in razglasijo za neprimerne za prehrano ljudi, pri čemer se sprejmejo previdnostni ukrepi za zaščito zdravja živali in ljudi. Če je to po mnenju uradnega veterinarja potrebno, se na izvornem gospodarstvu izvede uradni nadzor.

Člen 42

Ukrepi v primeru zavajajočih podatkov o prehranski verigi

1. Pristojni organi sprejmejo ustrezne ukrepe, če odkrijejo, da spremna evidenca, dokumentacija ali druge informacije ne ustrezajo dejanskim razmeram na izvornem gospodarstvu ali dejanskemu stanju živali ali da je njihov cilj namenoma zavesti uradnega veterinarja.
2. Pristojni organi sprejmejo ukrepe zoper nosilca živilske dejavnosti, odgovornega za izvorno gospodarstvo živali, ali katero koli drugo vpleteno osebo, vključno z upravljavcem klavnice. Ti ukrepi lahko zlasti zajemajo dodatni nadzor. Stroške takega dodatnega nadzora nosi nosilec živilske dejavnosti, odgovoren za izvorno gospodarstvo živali, ali katera koli druga vpletena oseba.

Člen 43

Ukrepi v primeru neizpolnjevanja zahtev glede živih živali

1. Uradni veterinar preveri skladnost nosilca živilske dejavnosti z obveznostjo na podlagi točke 3 poglavja IV oddelka I Priloge III k Uredbi (ES) št. 853/2004, da zagotovi ustrezno identifikacijo živali, sprejetih za zakol za prehrano ljudi. Uradni veterinar zagotovi, da so živali, katerih identitete ni mogoče ugotoviti, usmrčene ločeno in razglašene za neprimerne za prehrano ljudi. Če je to po mnenju uradnega veterinarja potrebno, se na izvornem gospodarstvu izvede uradni nadzor.
2. Uradni veterinar zagotovi, da živali, pri katerih obstaja nesprejemljivo tveganje kontaminacije mesa med zakolom, kakor je določeno v členu 11(4), niso zaklane za prehrano ljudi, če niso prej očiščene.
3. Uradni veterinar zagotovi, da se živali z boleznijo ali stanjem, ki bi se lahko preneslo na živali ali ljudi, ki meso predelujejo ali ga zaužijejo, in na splošno živali, ki kažejo klinične znake sistemske bolezni ali mršavosti ali katerega koli drugega stanja, zaradi katerega bi bilo meso neprimerno za prehrano ljudi, ne zakoljejo za prehrano ljudi. Take živali se usmrtijo ločeno v takih pogojih, da se druge živali ali trupi ne morejo kontaminirati, in razglasijo za neprimerne za prehrano ljudi.

4. Uradni veterinar odloži zakol živali, za katere se sumi, da imajo bolezen ali stanje, ki bi lahko negativno vplivalo na zdravje ljudi ali živali. Pri takih živalih izvede podroben pregled *ante mortem*, da postavi diagnozo. Poleg tega se lahko odloči, da se poleg pregleda *post mortem* vzamejo vzorci in naredijo laboratorijske preiskave. Če je to potrebno, da se prepreči kontaminacija drugega mesa, se živali zakoljejo ločeno ali ob koncu običajnega zakola, pri čemer se sprejmejo vsi drugi previdnostni ukrepi.

5. Uradni veterinar zagotovi, da se živali, ki bi lahko vsebovale ostanke prepovedanih ali nedovoljenih farmakološko aktivnih snovi ali ostanke dovoljenih farmakološko aktivnih snovi, pesticide ali onesnaževala v količinah, ki presegajo mejne vrednosti, določene v skladu z zakonodajo Unije, obravnavajo v skladu s členi 16 do 19 Direktive 96/23/ES.

6. Uradni veterinar določi pogoje, pod katerimi se živali pod njegovim neposrednim nadzorom obravnavajo v okviru posebnega programa za izkoreninjenje ali nadzor nad specifičnimi boleznimi, kot sta bruceloza ali tuberkuloza, ali povzročitelji zoonoz, kot je salmonela. Pristojni organi določijo pogoje, pod katerimi se lahko take živali zakoljejo. Ti pogoji so zasnovani tako, da čim bolj zmanjšajo kontaminacijo drugih živali in mesa drugih živali.

Praviloma so živali, pripeljane v klavnico za zakol, tam tudi zaklane. Vendar lahko v izjemnih okoliščinah, kot je resna okvara klavnih naprav, uradni veterinar dovoli neposredne premike v drugo klavnico.

Kadar se med pregledom *ante mortem* na izvornem gospodarstvu odkrije neskladnost, ki pomeni tveganje za zdravje živali ali ljudi ali dobrobit živali, uradni veterinar ne dovoli prevoza živali v klavnico in uporabljajo se ustrezni ukrepi glede sporočanja rezultatov pregleda v skladu s členom 39(2)(b)(i) in (iii).

Člen 44

Ukrepi v primeru neizpolnjevanja zahtev glede dobrobiti živali

1. V primerih neupoštevanja pravil glede zaščite živali pri zakolu ali usmrtni iz členov 3 do 9, členov 14 do 17 ter členov 19 in 22 Uredbe Sveta (ES) št. 1099/2009 uradni veterinar preveri, ali nosilec živalske dejavnosti takoj sprejme potrebne popravne ukrepe in prepreči ponavljanje.
2. Uradni veterinar sprejme sorazmeren in postopen pristop k izvršilnim ukrepom, od izdaje navodil do upočasnitve in ustavitve proizvodnje, odvisno od narave in resnosti težave.
3. Uradni veterinar po potrebi druge pristojne organe obvesti o težavah v zvezi z dobrobitjo.
4. Če uradni veterinar odkrije neupoštevanje pravil o zaščiti živali med prevozom iz Uredbe (ES) št. 1/2005, sprejme potrebne ukrepe v skladu z ustrežno zakonodajo Unije.
5. Če uradni pomočnik izvede preglede v zvezi z dobrobitjo živali in se pri navedenih pregledih ugotovi neupoštevanje pravil o zaščiti živali, o tem takoj obvesti uradnega veterinarja. Če je to v nujnih primerih potrebno, do prihoda uradnega veterinarja sprejme potrebne ukrepe iz odstavkov 1 do 4.

Člen 45

Ukrepi v primeru neizpolnjevanja zahtev glede svežega mesa

Uradni veterinar sveže meso razglasi za neprimerno za prehrano ljudi, če:

- (a) izvira iz živali, pri katerih se ni izvedel pregled *ante mortem* v skladu s členom 18(2)(a) ali (b) Uredbe (EU) 2017/625, razen v primeru divjadi in potepuških severnih jelenov iz člena 12(1)(b) Delegirane uredbe (EU) 2019/624;

- (b) izvira iz živali, katerih drobovina se ni pregledala *post mortem* v skladu s členom 18(2)(c) Uredbe (EU) 2017/625, razen v primeru drobovja velike divjadi, za katero se ne zahteva, da spremlja trup v obrat za predelavo divjadi v skladu s točko 4 poglavja II oddelka IV Priloge III k Uredbi (ES) št. 853/2004;
- (c) izvira iz živali, ki so bile mrtve pred zakolom, mrtvorrojene, nerojene ali zaklane pred starostjo sedmih dni;
- (d) izvira iz obrezovanja vbodnih ran;
- (e) izvira iz živali, ki so jih prizadele živalske bolezni, za katere so v zakonodaji Unije določena pravila v zvezi z zdravjem živali in ki so navedene v Prilogi I k Direktivi 2002/99/ES, razen če je pridobljeno v skladu s posebnimi zahtevami iz navedene direktive; ta izjema se ne uporablja, če je v zahtevah glede uradnega nadzora nad tuberkulozo in brucelozo iz členov 33 in 34 te uredbe določeno drugače.
- (f) izvira iz živali, ki jih je prizadela splošna bolezen, kot so splošna septikemija, piemija, toksemija ali viremija;
- (g) ni v skladu z merili varnosti živil iz poglavja I Priloge I k Uredbi (ES) št. 2073/2005 za določitev, ali se lahko živila dajo na trg;
- (h) kaže okužbo s paraziti, razen če je drugače določeno v zahtevah o uradnem nadzoru nad cisticerkozo iz člena 30;
- (i) vsebuje kemične ostanke ali onesnaževala, ki presegajo vrednosti iz uredb (EU) št. 37/2010, (ES) št. 396/2005, (ES) št. 1881/2006 in (ES) št. 124/2009, ali ostanke snovi, ki so prepovedane ali niso dovoljene na podlagi Uredbe (EU) št. 37/2010 ali Direktive 96/22/ES;
- (j) sestoji iz jeter in ledvic živali, starejših od dveh let, iz regij, kjer se je v okviru izvajanja načrtov, odobrenih v skladu s členom 5 Direktive 96/23/ES, odkrila splošna prisotnost težkih kovin v okolju;
- (k) je bilo protizakonito obdelano z dekontaminacijskimi snovmi;
- (l) je bilo protizakonito obdelano z ionizirajočim sevanjem, vključno z ultravijoličnim sevanjem;
- (m) vsebuje tujke, razen, v primeru divjadi, snovi, uporabljene za uplenitev živali;
- (n) presega najvišje dovoljene ravni radioaktivnosti, določene v zakonodaji Unije, ali, kadar ni zakonodaje Unije, v nacionalnih pravilih;
- (o) kaže patološke ali organoleptične spremembe, zlasti izrazit spolni vonj ali nezadostno izkrvavitev (razen pri divjadi);
- (p) izvira iz mršavih živali;
- (q) vsebuje material s posebnim tveganjem, razen če je dovoljena odstranitev v drugem obratu v skladu s točko 4.3 Priloge V k Uredbi (ES) št. 999/2001 in je sveže meso še naprej pod nadzorom pristojnih organov;
- (r) je kontaminirano z blatom, fekalijami ali drugače;
- (s) sestoji iz krvi, ki bi lahko pomenila tveganje za zdravje ljudi ali živali zaradi zdravstvenega statusa živali, iz katere izvira, ali kontaminacije, do katere je prišlo med postopkom zakola;
- (t) lahko po mnenju uradnega veterinarja po preučitvi vseh zadevnih podatkov pomeni tveganje za zdravje ljudi ali živali ali iz kakršnega koli drugega razloga ni primerno za prehrano ljudi;
- (u) povzroča posebne nevarnosti v skladu s členi 29 do 36.

Člen 46

Ukrepi v primeru neizpolnjevanja zahtev glede dobrih higienskih praks

1. Pristojni organi lahko nosilcu živilske dejavnosti naročijo, da nemudoma sprejme popravne ukrepe, vključno z zmanjšanjem hitrosti zakola, če je to po mnenju prisotnega uradnika potrebno v naslednjih primerih:
 - (a) kadar se kontaminacija odkrije na zunanjih površinah trupa ali v njegovih votlinah, nosilec živilske dejavnosti pa ne sprejme ustreznih ukrepov, da to popravi, ali
 - (b) če pristojni organ meni, da so dobre higienske prakse ogrožene.
2. V takih primerih pristojni organi povečajo intenzivnost pregledov, dokler se ne prepričajo, da je nosilec živilske dejavnosti ponovno prevzel nadzor nad postopkom.

POGLAVJE IV

Omejitve

Člen 47

Omejitve za nekatero sveže meso

Uradni veterinar lahko naloži zahteve v zvezi z uporabo svežega mesa, ki izvira iz živali:

- (a) ki jih je bilo treba nujno zaklati zunaj klavnice, ali
- (b) iz jat, v katerih se obdelava mesa uporabi v skladu z delom E Priloge II k Uredbi (ES) št. 2160/2003, preden se meso da na trg.

POGLAVJE V

Označevanje zdravstvene ustreznosti mesa, primerne za prehrano ljudi, po pregledih ante mortem in post mortem

Člen 48

Tehnične zahteve glede oznake zdravstvene ustreznosti in praktične ureditve za njeno namestitvev

1. Uradni veterinar nadzoruje označevanje zdravstvene ustreznosti in uporabljene oznake.
2. Uradni veterinar zagotovi zlasti, da:
 - (a) se oznaka zdravstvene ustreznosti namesti le na domače kopitarje, gojene divje sesalce, razen lagomorfov, pri katerih sta se izvedla pregleda *ante mortem* in *post mortem*, ter veliko divjad, pri kateri se je izvedel pregled *post mortem*, v skladu s členom 18(2)(a), (b) in (c) Uredbe (EU) 2017/625, kadar ni razlogov za razglasitev, da je meso neprimerno za prehrano ljudi. Vendar se lahko oznaka namesti, preden so na voljo rezultati kakršnega koli pregleda za trihinelo in/ali preskusa za transmisivno spongiformno encefalopatijo, če so pristojni organi uvedli sistem, vzpostavljen v klavnici ali obratu za predelavo divjadi, s katerim se zagotavlja sledljivost vseh delov živali, pri čemer klavnice ali obrata za predelavo divjadi do dobljenega negativnega rezultata ne zapusti noben del pregledanih živali, ki nosijo oznako, razen če je tako določeno v skladu s členom 2(3) Uredbe (EU) 2015/1375;
 - (b) se oznaka zdravstvene ustreznosti namesti na zunanjo površino trupa z žigosanjem s črnilom ali vžiganjem, in sicer tako, da je vsak kos, če so trupi v klavnici razrezani na polovice ali četrtine trupa ali če so polovice trupa razrezane na tri kose, označen s svojo oznako zdravstvene ustreznosti.
3. Pristojni organi zagotovijo, da se praktične ureditve za oznako zdravstvene ustreznosti uporabljajo v skladu s Prilogo II.
4. Pristojni organi zagotovijo, da meso neodrte divjadi nima oznake zdravstvene ustreznosti, razen če je bilo po odrtju v obratu za predelavo divjadi pregledano *post mortem* in razglašeno za primerno za prehrano ljudi.

NASLOV IV

POSEBNE ZAHTEVE IN ENOTNA NAJMANJŠA POGOSTOST URADNEGA NADZORA V ZVEZI S SUROVIM MLEKOM, KOLOSTRUMOM, MLEČNIMI PROIZVODI IN PROIZVODI NA OSNOVI KOLOSTRUMA, KOT JE POTREBNO ZA ODZIV NA ZNANE ENOTNE NEVARNOSTI IN TVEGANJA

Člen 49

Nadzor gospodarstev za pridelavo mleka in kolostruma

1. Uradni veterinar preveri, ali so izpolnjene zdravstvene zahteve za pridelavo surovega mleka in kolostruma, kakor je določeno v delu I poglavja I oddelka IX Priloge III k Uredbi (ES) št. 853/2004. Uradni veterinar preveri zlasti:
 - (a) zdravstveni status živali;
 - (b) odsotnost uporabe prepovedanih ali nedovoljenih farmakološko aktivnih snovi in
 - (c) ali morebitna prisotnost ostankov dovoljenih farmakološko aktivnih snovi, pesticidov ali onesnaževal ne presega vrednosti, določenih v uredbah (EU) št. 37/2010, (ES) št. 396/2005 ali (ES) št. 1881/2006.
2. Uradni nadzor iz odstavka 1 se lahko izvede v primeru veterinarskih pregledov, izvedenih v skladu z določbami Unije o zdravju živali ali ljudi ali dobrobiti živali.
3. Če obstajajo razlogi za sum, da zdravstvene zahteve iz odstavka 1 niso izpolnjene, uradni veterinar preveri splošni zdravstveni status živali.
4. Pristojni organi izvedejo uradni nadzor na gospodarstvih za pridelavo mleka in kolostruma, da bi preverili, ali so izpolnjene higienske zahteve iz dela II poglavja I oddelka IX Priloge III k Uredbi (ES) št. 853/2004. Ta nadzor lahko vključuje inšpekcijske preglede in spremljanje nadzora, ki ga izvajajo strokovne organizacije. Če se dokaže, da higiena ni ustrezna, pristojni organi preverijo, ali so sprejeti primerni ukrepi za izboljšanje stanja.

Člen 50

Nadzor nad mlekom in kolostrumom

1. Pristojni organi v primeru surovega mleka in kolostruma spremljajo preglede, izvedene v skladu z delom III poglavja I oddelka IX Priloge III k Uredbi (ES) št. 853/2004. Kadar se uporabi preskušanje, pristojni organi z analiznimi metodami iz Priloge III k tej uredbi preverijo skladnost z mejnimi vrednostmi za surovo mleko in kolostrum iz dela III poglavja I oddelka IX Priloge III k Uredbi (ES) št. 853/2004.
 2. Če nosilec živilske dejavnosti na pridelovalnem gospodarstvu stanja ni popravil v treh mesecih od prvega uradnega obvestila pristojnim organom o neizpolnjevanju meril v zvezi s štetjem kolonij na plošči in/ali številom somatskih celic za surovo mleko in kolostrum, pristojni organi preverijo, ali:
 - (a) je dostava surovega mleka in kolostruma s pridelovalnega gospodarstva začasno ustavljena ali
 - (b) za surovo mleko in kolostrum v skladu s posebnim dovoljenjem ali splošnimi navodili pristojnih organov veljajo zahteve v zvezi z njuno obdelavo in uporabo, ki so potrebne za zaščito zdravja ljudi.
- Pristojni organi to začasno ustavitev ali te zahteve ohranijo, dokler nosilec živilske dejavnosti ne dokaže, da surovo mleko in kolostrum ponovno izpolnjujeta merila.
3. Pristojni organi z analiznimi metodami iz Priloge III k tej uredbi preverijo ustrezno uporabo postopka pasterizacije za mlečne proizvode iz dela II poglavja II oddelka IX Priloge III k Uredbi (ES) št. 853/2004.

NASLOV V

POSEBNE ZAHTEVE GLEDE URADNEGA NADZORA V ZVEZI Z ŽIVIMI ŠKOLJKAMI Z RAZVRŠČENIH PRIDELOVALNIH OBMOČIJ IN OBMOČIJ ZA PONOVO NASADITEV

Člen 51

Izključitev

Ta naslov se uporablja za žive školjke. Uporablja se tudi za žive iglokožce, žive plaščarje in žive morske polže. Ne uporablja se za žive morske polže in žive morske kumare, ki niso precejevalci.

Člen 52

Razvrstitev proizvodnih območij in območij za ponovno nasaditev živih školjk

1. Pristojni organi določijo lokacijo in meje proizvodnih območij in območij za ponovno nasaditev, ki jih razvrstijo v skladu s členom 18(6) Uredbe (EU) 2017/625. Po potrebi lahko to storijo v sodelovanju z nosilcem živilske dejavnosti.
2. Pristojni organi proizvodna območja in območja za ponovno nasaditev, s katerih dovolijo nabiranje živih školjk, razvrstijo med območja razreda A, razreda B in razreda C glede na stopnjo fekalne kontaminacije. Po potrebi lahko to storijo v sodelovanju z nosilcem živilske dejavnosti.
3. Pristojni organi za razvrstitev proizvodnih območij in območij za ponovno nasaditev določijo obdobje pregleda za podatke vzorčenja s posameznega proizvodnega območja in območja za ponovno nasaditev, da določijo skladnost s standardi iz členov 53, 54 in 55.

POGLAVJE I

Posebne zahteve glede razvrstitve proizvodnih območij in območij za ponovno nasaditev živih školjk

Člen 53

Zahteve za območja razreda A

1. Pristojni organi lahko med območja razreda A razvrstijo tista območja, na katerih se lahko nabirajo školjke za neposredno prehrano ljudi.
2. Žive školjke, dane na trg s takih območij, izpolnjujejo zdravstvene standarde za žive školjke iz poglavja V oddelka VII Priloge III k Uredbi (ES) št. 853/2004.
3. Pri 80 % vzorcev živih školjk z območij razreda A, nabranih v obdobju pregleda, število *E. coli* ne presega 230 bakterij na 100 g mesa in intravalvularne tekočine.
4. Pri preostalih 20 % vzorcev število *E. coli* ne presega 700 bakterij na 100 g mesa in intravalvularne tekočine.
5. Pri ocenjevanju rezultatov za določeno obdobje pregleda za ohranjanje območja razreda A se lahko pristojni organi na podlagi ocene tveganja, ki temelji na raziskavi, odločijo, da ne upoštevajo anomalnih rezultatov, ki presegajo raven 700 bakterij *E. coli* na 100 g mesa in intravalvularne tekočine.

Člen 54

Zahteve za območja razreda B

1. Pristojni organi lahko med območja razreda B razvrstijo tista območja, na katerih se lahko žive školjke nabirajo in s katerih se lahko dajo na trg za prehrano ljudi šele po obdelavi v prečiščevalnem centru ali po ponovni nasaditvi, tako da izpolnjujejo zdravstvene standarde iz člena 53.
2. Pri 90 % vzorcev živih školjk z območij razreda B število *E. coli* ne presega 4 600 bakterij na 100 g mesa in intravalvularne tekočine.

3. Pri preostalih 10 % vzorcev število *E. coli* ne presega 46 000 bakterij na 100 g mesa in intravalvularne tekočine.

Člen 55

Zahteve za območja razreda C

1. Pristojni organi lahko med območja razreda C razvrstijo tista območja, na katerih se lahko žive školjke nabirajo in s katerih se lahko dajo na trg šele po ponovni nasaditvi za dolgo obdobje, tako da izpolnjujejo zdravstvene standarde iz člena 53.
2. Pri živih školjkah z območij razreda C število *E. coli* ne presega 46 000 bakterij na 100 g mesa in intravalvularne tekočine.

Člen 56

Zahteve glede sanitarne raziskave

1. Pristojni organi pred razvrstitvijo proizvodnega območja ali območja za ponovno nasaditev izvedejo sanitarno raziskavo, ki vključuje:
 - (a) popis virov onesnaženja človeškega ali živalskega izvora, ki bodo verjetno vir kontaminacije proizvodnega območja;
 - (b) pregled količine organskih onesnaževal, sproščenih v različnih letnih obdobjih, glede na sezonska nihanja populacij ljudi in živali na prispevnem območju, odčitke padavin, čiščenje odpadnih voda itd.;
 - (c) določitev značilnosti kroženja onesnaževal na podlagi trenutnih tokov, batimetrije in ciklusa plimovanja na proizvodnem območju.
2. Pristojni organi sanitarno raziskavo, ki izpolnjuje zahteve iz odstavka 1, izvedejo na vseh razvrščenih proizvodnih območjih in območjih za ponovno nasaditev, razen če je bila že izvedena.
3. Pristojnim organom lahko pomagajo drugi uradni organi ali nosilci živilske dejavnosti pod pogoji, ki jih pristojni organi določijo v zvezi z izvedbo te raziskave.

Člen 57

Program spremljanja

Pristojni organi za proizvodna območja živih školjk vzpostavijo program spremljanja, ki temelji na pregledu sanitarne raziskave iz člena 56. S številom vzorcev, geografsko razporeditvijo odvzemnih mest in pogostostjo vzorčenja v okviru programa se zagotovi, da so rezultati analize reprezentativni za zadevno območje.

Člen 58

Pristojni organi vzpostavijo postopek, s katerim zagotovijo, da sta sanitarna raziskava iz člena 56 in program spremljanja iz člena 57 reprezentativna za zadevno območje.

POGLAVJE II

Pogoji za spremljanje razvrščenih proizvodnih območij in območij za ponovno nasaditev živih školjk

Člen 59

Spremljanje razvrščenih proizvodnih območij in območij za ponovno nasaditev

Pristojni organi periodično spremljajo proizvodna območja in območja za ponovno nasaditev, razvrščena v skladu s členom 18(6) Uredbe (EU) 2017/625, da preverijo:

- (a) da ni napačne prakse glede porekla, izvora in namembnega kraja živih školjk;

- (b) mikrobiološko kakovost živih školjk v zvezi z razvrščenimi proizvodnimi območji in območji za ponovno nasaditev;
- (c) prisotnost planktona, ki proizvaja toksine, v proizvodnih vodah in vodah ponovne nasaditve ter prisotnost morskih biotoksinov v živih školjkah;
- (d) prisotnost kemičnih onesnaževal v živih školjkah.

Člen 60

Priznane metode za odkrivanje morskih biotoksinov v živih školjkah

1. Pristojni organi z analiznimi metodami iz Priloge V preverijo skladnost z mejnimi vrednostmi iz točke 2 poglavja V oddelka VII Priloge III k Uredbi (ES) št. 853/2004 in po potrebi skladnost nosilcev živilske dejavnosti. Nosilci živilske dejavnosti te metode uporabijo po potrebi.
2. V skladu s členom 4 Direktive 2010/63/EU se, kadar je to mogoče, namesto postopka iz člena 3(1) navedene direktive uporablja znanstveno zadovoljiva metoda ali preskusna strategija, ki ne zahteva uporabe živih živali.
3. V skladu s členom 4 Direktive 2010/63/EU je treba pri uporabi bioloških metod upoštevati elemente zamenjave, izboljšanja in zmanjšanja.

Člen 61

Načrti vzorčenja

1. Pristojni organi za namene pregledov iz člena 59(b), (c) in (d) pripravijo načrte vzorčenja, v skladu s katerimi se taki pregledi izvajajo redno ali za vsak primer posebej, če so obdobja nabiranja neredna. Z geografsko razporeditvijo odvzemnih mest in pogostostjo vzorčenja se zagotovi, da so rezultati analize reprezentativni za zadevno razvrščeno proizvodno območje ali območje za ponovno nasaditev.
2. V načrtih vzorčenja za preverjanje mikrobiološke kakovosti živih školjk se upoštevajo zlasti:
 - (a) verjetna nihanja fekalne kontaminacije;
 - (b) parametri iz člena 56(1).
3. V načrtih vzorčenja za preverjanje prisotnosti planktona, ki proizvaja toksine, na razvrščenih proizvodnih območjih in območjih za ponovno nasaditev ter prisotnosti morskih biotoksinov v živih školjkah se upoštevajo zlasti možna nihanja v prisotnosti planktona, ki vsebuje morske biotoksine. Vzorčenje zajema:
 - (a) periodično vzorčenje za odkrivanje sprememb v sestavi planktona, ki vsebuje toksine, in njihovo geografsko razporeditev. Rezultatom, ki nakazujejo kopičenje toksinov v mesu živih školjk, sledi intenzivno vzorčenje;
 - (b) periodične preskuse toksičnosti z uporabo živih školjk s prizadetega območja, ki so najbolj dovzetne za kontaminacijo.
4. Pogostost vzorčenja za analizo toksinov v živih školjkah je tedenska v obdobjih nabiranja, razen kadar:
 - (a) se lahko pogostost vzorčenja zmanjša na specifičnih razvrščenih območjih za ponovno nasaditev ali proizvodnih območjih ali za specifične vrste živih školjk, če ocena tveganja glede pojava toksinov ali fitoplanktona nakazuje zelo majhno tveganje toksičnih epizod;
 - (b) se pogostost vzorčenja poveča, če taka ocena nakazuje, da tedensko vzorčenje ne bi zadoščalo.
5. Ocena tveganja iz odstavka 4 se periodično pregleduje, da se oceni tveganje pojava toksinov v živih školjkah s teh območij.

6. Kadar je za skupino vrst, ki so gojene na istem razvrščenem proizvodnem območju ali območju za ponovno nasaditev, na voljo znanje o stopnjah kopičenja toksinov, se lahko vrsta z najvišjo stopnjo uporabi kot indikatorska vrsta. To bo omogočilo izkoriščanje vseh vrst v skupini, če so ravni toksinov v indikatorski vrsti pod zakonsko določenimi mejnimi vrednostmi. Kadar so ravni toksinov pri indikatorski vrsti nad zakonsko določenimi mejnimi vrednostmi, se lahko nabiranje drugih vrst dovoli le, če nadaljnje analize drugih vrst pokažejo, da so ravni toksinov pod mejnimi vrednostmi.
7. Kar zadeva spremljanje planktona, so vzorci reprezentativni za vodni stolp na razvrščenem proizvodnem območju ali območju za ponovno nasaditev ter zagotavljajo podatke o prisotnosti toksičnih vrst in trendih populacije. Če se odkrijejo kakršne koli spremembe v toksičnih populacijah, ki lahko povzročijo kopičenje toksinov, se poveča pogostost vzorčenja živih školjk ali uvede previdnostno zaprtje območij, dokler se ne dobijo rezultati analize toksinov.
8. Načrti vzorčenja za preverjanje prisotnosti kemičnih onesnaževal omogočajo odkritje vsake prekoračitve vrednosti iz Uredbe (ES) št. 1881/2006.

POGLAVJE III

Upravljanje razvrščenih proizvodnih območij in območij za ponovno nasaditev po spremljanju

Člen 62

Odločitve po spremljanju

1. Kadar rezultati spremljanja iz člena 59 kažejo, da zdravstveni standardi za žive školjke niso izpolnjeni ali da morda obstaja tveganje za zdravje ljudi, pristojni organi zaprejo zadevno proizvodno območje ali območje za ponovno nasaditev, s čimer preprečijo nabiranje živih školjk. Vendar lahko proizvodno območje ali območje za ponovno nasaditev prerazvrstijo v razred B ali C, če izpolnjuje ustrezna merila iz členov 54 in 55 ter ne pomeni nobenega drugega tveganja za zdravje ljudi.
2. Kadar rezultati mikrobiološkega spremljanja kažejo, da standardi za žive školjke iz člena 53 niso izpolnjeni, lahko pristojni organi na podlagi ocene tveganja ter le začasno in enkrat dovolijo nadaljevanje nabiranja brez zaprtja ali prerazvrstitve, če sta izpolnjena naslednja pogoja:
 - (a) zadevno razvrščeno proizvodno območje in vsi odobreni obrati, ki z njega prejemajo žive školjke, so pod uradnim nadzorom istih pristojnih organov;
 - (b) za zadevne žive školjke se uporabljajo ustrezni omejevalni ukrepi, kot so prečiščevanje, ponovna nasaditev ali predelava.
3. Spremni dokument o registraciji iz poglavja I oddelka VII Priloge III k Uredbi (ES) št. 853/2004 vključuje vse informacije v zvezi z uporabo odstavka 2.
4. Pristojni organi določijo pogoje, pod katerimi se lahko uporabi odstavek 2, da se za zadevno proizvodno območje zagotovi ohranjanje skladnosti z merili iz člena 53.

Člen 63

Ponovno odprtje proizvodnih območij

1. Pristojni organi lahko zaprto proizvodno območje ali območje za ponovno nasaditev ponovno odprejo le, če zdravstveni standardi za žive školjke ponovno izpolnjujejo ustrezne zahteve iz poglavja V oddelka VII Priloge III k Uredbi (ES) št. 853/2004 in ne pomenijo nobenega drugega tveganja za zdravje ljudi.
2. Kadar pristojni organi proizvodno območje ali območje za ponovno nasaditev zaprejo zaradi prisotnosti planktona ali ravni toksinov v živih školjkah, ki presegajo zakonsko določeno mejno vrednost za morske biotoksine iz točke 2 poglavja V oddelka VII Priloge III k Uredbi (ES) št. 853/2004, ga lahko ponovno odprejo le, če sta pod zakonsko določeno mejno vrednostjo vsaj dva zaporedna rezultata analize v razmiku vsaj 48 ur.
3. Pristojni organi lahko pri odločanju glede ponovnega odprtja proizvodnega območja ali območja za ponovno nasaditev upoštevajo informacije o trendih fitoplanktona.

4. Kadar obstajajo zanesljivi podatki o dinamiki toksičnosti za dano območje in če so na voljo novejši podatki o trendih upadanja toksičnosti, se lahko pristojni organi odločijo, da ponovno odprejo območje z rezultati, pridobljenimi pri enem samem vzorčenju, ki so pod zakonsko določeno mejno vrednostjo iz točke 2 poglavja V oddelka VII Priloge III k Uredbi (ES) št. 853/2004.

Člen 64

Sistem nadzora

1. Pristojni organi vzpostavijo sistem nadzora za zagotovitev, da proizvodi živalskega izvora, škodljivi za zdravje ljudi, niso dani na trg. Sistem nadzora zajema laboratorijske preskuse, s katerimi se preverja, ali nosilci živilske dejavnosti izpolnjujejo zahteve glede končnega proizvoda, vključno z živimi školjkami in vsemi proizvodi iz teh školjk, v vseh fazah proizvodnje, predelave in distribucije.
2. S tem sistemom nadzora se po potrebi preveri, ali ravni morskih biotoksinov in onesnaževal ne presegajo varnostnih mejnih vrednosti in ali mikrobiološka kakovost školjk ne pomeni nevarnosti za zdravje ljudi.

Člen 65

Odločitev pristojnih organov

1. Pristojni organi ukrepajo takoj, kadar je treba zapreti ali ponovno razvrstiti proizvodno območje ali pa se lahko to ponovno odpre oziroma kadar se za žive školjke uporabljajo ukrepi iz člena 62(2).
2. Pristojni organi lahko pri odločanju o razvrstitvi, ponovni razvrstitvi, odprtju ali zaprtju proizvodnih območij v skladu s členi 52, 62 in 63 rezultate pregledov, ki so jih izvedli nosilci živilske dejavnosti ali organizacije, ki zastopajo nosilce živilske dejavnosti, upoštevajo le, če so laboratorij, ki izvede analizo, imenovali pristojni organi, vzorčenje in analiza pa se izvedeta v skladu s protokolom, o katerem se skupaj dogovorijo pristojni organi in nosilci živilske dejavnosti ali zadevne organizacije.

POGLAVJE IV

Druge zahteve

Člen 66

Evidentiranje in izmenjava informacij

Pristojni organi:

- (a) uvedejo in posodabljaajo seznam razvrščenih proizvodnih območij in območij za ponovno nasaditev, s podrobnostmi o njihovi lokaciji in mejah ter tudi razredu, v katerega je območje razvrščeno, s katerih se školjke lahko vzamejo v skladu z zahtevami iz člena 52. Ta seznam se posreduje zainteresiranim stranem, na katere vpliva ta uredba, kot so proizvajalci, nabiralci ter upravljavci prečiščevalnih in odpremnih centrov;
- (b) zainteresirane strani, kot so proizvajalci, nabiralci ter upravljavci prečiščevalnih in odpremnih centrov, nemudoma obvestijo o vsaki spremembi lokacije, mej ali razreda proizvodnega območja, o njegovem začasnem ali dokončnem zaprtju ali o uporabi ukrepov iz člena 60(2).

NASLOV VI

POSEBNE ZAHTEVE IN ENOTNA NAJMANJŠA POGOSTOST URADNEGA NADZORA V ZVEZI Z RIBIŠKIMI PROIZVODI

Člen 67

Uradni nadzor nad proizvodnjo in dajanjem na trg

Uradni nadzor nad proizvodnjo in dajanjem ribiških proizvodov na trg vključuje preverjanje izpolnjevanja zahtev iz oddelka VIII Priloge III k Uredbi (ES) št. 853/2004, zlasti:

- (a) redni pregled higienskih pogojev iztovarjanja in prve prodaje;

- (b) redne inšpekcijske preglede plovil in obratov na kopnem, vključno z dražbami rib in veleprodajnim trgom, da se pregleda zlasti:
 - (i) ali so še izpolnjeni pogoji za odobritev;
 - (ii) ali se pravilno ravna z ribiškimi proizvodi;
 - (iii) izpolnjevanje zahtev glede higiene in temperature;
 - (iv) čistoča obratov, vključno s plovili, njihovih objektov, naprav in opreme ter higiena osebja;
- (c) preglede pogojev skladiščenja in prevoza.

Člen 68

Kraj uradnega nadzora

1. Pristojni organi izvedejo uradni nadzor na plovilih, ko se ta ustavijo v pristanišču države članice. Ta nadzor zadeva vsa plovila, ki iztovarjajo ribiške proizvode v pristaniščih EU, ne glede na njihovo zastavo.
2. Pristojni organi države zastave lahko izvedejo uradni nadzor na plovilih pod njihovo zastavo, medtem ko je plovilo na morju ali v pristanišču druge države članice ali tretje države.

Člen 69

Odobritev predelovalnih, zamrzovalnih ali hladilnih plovil

1. Kadar se predelovalno, zamrzovalno ali hladilno plovilo, ki pluje pod zastavo države članice, pregleda zaradi izdaje odobritve plovila, pristojni organi države članice zastave izvedejo uradni nadzor v skladu s členom 148 Uredbe (EU) 2017/625, zlasti ob upoštevanju rokov iz člena 148(4). Po potrebi lahko plovilo pregledajo, medtem ko je na morju ali v pristanišču druge države članice ali tretje države.
2. Kadar pristojni organi države članice zastave plovilo pogojno odobrijo v skladu s členom 148 Uredbe (EU) št. 2017/625, lahko pristojne organe druge države članice ali tretje države pooblastijo za izvajanje nadaljnjega nadzora, da bi izdali dokončno odobritev, podaljšali pogojno odobritev ali preverili odobritev, če je v primeru tretje države taka država na seznamu tretjih držav, iz katerih je uvoz ribiških proizvodov dovoljen v skladu s členom 127 Uredbe (EU) 2017/625. Po potrebi lahko ti pristojni organi plovilo pregledajo, medtem ko je na morju ali v pristanišču druge države članice ali tretje države.
3. Kadar pristojni organi države članice pristojne organe druge države članice ali tretje države pooblastijo za izvajanje nadzora v njihovem imenu v skladu s tem členom, se pristojni organi obeh strani dogovorijo o pogojih, ki urejajo tak nadzor. S temi pogoji se zagotovi zlasti, da pristojni organi države članice zastave nemudoma prejmejo poročila o rezultatih nadzora in vsaki domnevni neskladnosti, tako da lahko sprejmejo potrebne ukrepe.

Člen 70

Uradni nadzor nad ribiškimi proizvodi

Uradni nadzor nad ribiškimi proizvodi mora vključevati vsaj naslednje praktične ureditve iz Priloge VI glede:

- (a) organoleptičnih pregledov;
- (b) kazalnikov svežosti;
- (c) histamina;
- (d) ostankov in onesnaževal;
- (e) mikrobioloških pregledov;
- (f) parazitov;
- (g) strupenih ribiških proizvodov.

Člen 71

Odločitve po nadzoru

Pristojni organi ribiške proizvode razglasijo za neprimerne za prehrano ljudi, če:

- (a) uradni nadzor, izveden v skladu s členom 70, pokaže, da niso v skladu z organoleptičnimi, kemijskimi, fizičnimi ali mikrobiološkimi zahtevami ali zahtevami glede parazitov, kakor je določeno v oddelku VII Priloge III k Uredbi (ES) št. 853/2004 in/ali Uredbi (ES) št. 2073/2005;
- (b) njihovi užitni deli vsebujejo kemične ostanke ali onesnaževala, ki presegajo vrednosti iz uredb (EU) št. 37/2010, (ES) št. 396/2005 in (ES) št. 1881/2006, ali ostanke snovi, ki so prepovedane ali niso dovoljene v skladu z Uredbo (EU) št. 37/2010 ali Direktivo 96/22/ES, ali niso v skladu s katero koli drugo ustrezno zakonodajo Unije o farmakološko aktivnih snoveh;
- (c) izvirajo iz:
 - (i) strupenih rib;
 - (ii) ribiških proizvodov, ki ne izpolnjujejo zahtev glede morskih biotoksinov;
 - (iii) živih školjk, iglokožcev, plaščarjev ali morskih polžev, ki vsebujejo morske biotoksine v skupnih količinah, ki presegajo mejne vrednosti iz Uredbe (ES) št. 853/2004; ali
- (d) pristojni organi menijo, da lahko pomenijo tveganje za zdravje ljudi ali živali, ali iz kakršnega koli drugega razloga niso primerni za prehrano ljudi.

Člen 72

Zahteve glede uradnega nadzora nad ribiškimi proizvodi, ki jih ulovijo plovila, ki plujejo pod zastavo države članice, in so vneseni v Unijo po tem, ko so bili preneseni, s skladiščenjem ali brez njega, v tretjih državah

1. Ribiškim proizvodom, namenjenim za prehrano ljudi, ki jih ulovijo plovila, ki plujejo pod zastavo države članice, in so raztovorjeni, s skladiščenjem ali brez njega, v tretjih državah, navedenih, kot je določeno v členu 126(2)(a) Uredbe (EU) 2017/625, preden so vneseni v Unijo z drugačnim prevoznim sredstvom, je priloženo veterinarsko spričevalo, ki ga izdajo pristojni organi navedene tretje države in je izpolnjeno v skladu z vzorcem veterinarskega spričevala iz poglavja B dela II Priloge III k Izvedbeni uredbi (EU) 2019/628.
2. Če se ribiški proizvodi iz odstavka 1 raztovorijo in prepeljejo v skladiščne prostore v tretji državi iz navedenega odstavka, so navedeni skladiščni prostori na seznamu, kot je določeno v členu 5 Delegirane uredbe (EU) 2019/625.
3. Če se ribiški proizvodi iz odstavka 1 natovorijo na plovilo, ki pluje pod zastavo tretje države, mora biti ta tretja država navedena, kot je določeno v členu 3 Delegirane uredbe (EU) 2019/625, plovilo pa mora biti na seznamu, kot je določeno v členu 5 Delegirane uredbe (EU) 2019/625.
4. Kontejnerska plovila, ki se uporabljajo za prevoz ribiških proizvodov v kontejnerjih, so izvzeta iz te zahteve.

NASLOV VII

POSEBNE ZAHTEVE ZA IZVAJANJE IN ENOTNO NAJMANJŠO POGOSTOST URADNEGA NADZORA NAD MESOM PLAZILCEV

Člen 73

Pregled *ante mortem* in *post mortem* pri plazilcih

Člen 11 se uporablja za pregled *ante mortem* pri plazilcih.

Členi 12, 13 in 14 se uporabljajo za pregled *post mortem* pri plazilcih. Za namene člena 13(a)(i) se plazilec šteje za 0,5 glave velike živine.

NASLOV VIII

KONČNE DOLOČBE

Člen 74

Spremembe Uredbe (ES) št. 2074/2005

Uredba (ES) št. 2074/2005 se spremeni:

1. členi 5, 6b in 6c se črtajo;
2. v Prilogi I se črtata oddelek II in Dodatek;
3. v Prilogi II se črta oddelek II;
4. prilogi III in V se črtata;
5. Priloga VIa se črta;
6. Priloga VIb in Dodatek k tej prilogi se črtata.

Člen 75

Začetek veljavnosti in uporaba

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od 14. decembra 2019.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 15. marca 2019

Za Komisijo
Predsednik
Jean-Claude JUNCKER

PRILOGA I

VZOREC DOKUMENTA ZA KOMUNIKACIJO Z IZVORNIM GOSPODARSTVOM V SKLADU S ČLE-
NOM 39(5)

1. Identifikacijski podatki

1.1 Izvorno gospodarstvo (lastnik ali upravnik)

Ime/številka

Polni naslov

Telefonska številka

Elektronski naslov, če je na voljo

1.2 Identifikacijske številke [navedite] ali priložite seznam

Skupno število živali (po vrstah)

Težave pri identifikaciji (če obstajajo)

1.3 Identifikacijska številka črede/jate/kletke (če je ustrezno)

1.4 Živalska vrsta

1.5 Referenčna številka veterinarskega spričevala (če je ustrezno)

2. Ugotovitve pregleda *ante mortem*

2.1 Dobrobit

Število prizadetih živali

Vrsta/razred/starost

Pripombe

2.2 Živali so bile ob dostavi umazane.

2.3 Klinične ugotovitve glede bolezni

Število prizadetih živali

Vrsta/razred/starost

Pripombe

Datum inšpekcijskega pregleda

2.4 Laboratorijski izvidi ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Mikrobiološki, kemijski, serološki itd. (izvide vključite po prilogah).

3. Ugotovitve pregleda *ante mortem*

3.1 Makroskopske ugotovitve

Število prizadetih živali

Vrsta/razred/starost

Prizadeti organ ali mesto živali

Datum zakola

3.2 Bolezen (lahko se uporabijo oznake ⁽²⁾)

Število prizadetih živali

Vrsta/razred/starost

Organ ali mesto prizadetih živali

Delno ali v celoti prizadet trup (navedite razlog)

Datum zakola

3.3 Laboratorijski izvidi ⁽³⁾**3.4 Drugi izvidi****3.5 Ugotovitve v zvezi z dobrobitjo**

4. Dodatne informacije

5. Kontaktni podatki klavnice (številka odobritve)

Ime

Polni naslov

Telefonska številka

Elektronski naslov, če je na voljo

6. Uradni veterinar (ime s tiskanimi črkami)

Podpis in žig

7. Datum

8. Število strani, priloženih temu obrazcu:

⁽²⁾ Pristojni organi lahko uvedejo naslednje oznake: oznako A za bolezni na seznamu Svetovne organizacije za zdravje živali (OIE); oznaki B100 in B200 za zadeve v zvezi z dobrobitjo živali ter oznake od C100 do C290 za odločitve v zvezi z mesom. Sistem označevanja lahko po potrebi vključuje nadaljnjo delitev (npr. C141 za blago splošno bolezen, C142 za hujšo bolezen itd.). Če se uporabljajo oznake, morajo biti dostopne nosilcu živilske dejavnosti z ustrezno razlago njihovega pomena.

⁽³⁾ Mikrobiološki, kemijski, serološki itd. (izvide vključite po prilogah).

PRILOGA II

PRAKTIČNE UREDITVE ZA OZNAKO ZDRAVSTVENE USTREZNOSTI V SKLADU S ČLENOM 48

1. Oznaka zdravstvene ustreznosti mora biti ovalen znak širine vsaj 6,5 cm in višine 4,5 cm z navedbo naslednjih podatkov v popolnoma čitljivi pisavi:
 - (a) ime države, v kateri je obrat, ki je lahko izpisano v celoti z velikimi tiskanimi črkami ali v obliki dvočrkovne oznake v skladu z ustrežno oznako ISO. Za države članice pa so te oznake BE, BG, CZ, DK, DE, EE, IE, GR, ES, FR, HR, IT, CY, LV, LT, LU, HU, MT, NL, AT, PL, PT, RO, SI, SK, FI, SE in UK;
 - (b) številka odobritve klavnice in
 - (c) (kadar se oznaka uporablja v obratu v Uniji) kratica CE, EC, EF, EG, EK, EO, EY, ES, EÜ, EB, EZ, KE ali WE. Navedene kratice ne smejo biti navedene na oznakah, ki se uporabljajo na mesu, uvoženem v Unijo iz klavnic zunaj Unije.
 2. Črke morajo biti visoke vsaj 0,8 cm, številke pa vsaj 1 cm. Dimenzije pisave in oznake za označevanje zdravstvene ustreznosti jagnjet, kozličkov in pujskov se lahko zmanjšajo.
 3. Črnilo, ki se uporablja za označevanje zdravstvene ustreznosti, mora biti dovoljeno v skladu s pravili Unije glede uporabe barvil v živilih.
 4. Oznaka zdravstvene ustreznosti lahko vključuje tudi navedbo uradnega veterinarja, ki je opravil zdravstveni pregled mesa.
-

PRILOGA III

METODE PRESKUŠANJA SUROVEGA IN TOPLOTNO OBDELANEGA KRAVJEGA MLEKA V SKLADU S ČLENOM 50

POGLAVJE I

DOLOČITEV ŠTEVILA KOLONIJ NA PLOŠČI IN ŠTEVILA SOMATSKIH CELIC

- A. Pri preverjanju skladnosti z merili iz dela III oddelka IX poglavja I Priloge III k Uredbi (ES) št. 853/2004 je treba kot referenčne metode uporabiti naslednje standarde:
1. EN ISO 4833-1 za štetje kolonij na plošči pri 30 °C;
 2. EN ISO 13366-1 za določitev števila somatskih celic.
- B. Uporaba alternativnih analiznih metod je sprejemljiva:
1. za štetje kolonij na plošči pri 30 °C, kadar so metode validirane glede na referenčno metodo iz točke 1 dela A v skladu s protokolom iz standarda EN ISO 16140-2, dopoljenim s standardom EN ISO 16297 v primeru štetja kolonij na plošči pri surovem mleku.

V skladu s standardom EN ISO 21187 se določi zlasti pretvorbena razmerje med alternativno metodo in referenčno metodo iz točke 1 dela A;
 2. za določitev števila somatskih celic, kadar so metode validirane glede na referenčno metodo iz točke 2 dela A v skladu s protokolom iz standarda ISO 8196-3 in se uporabljajo v skladu s standardom EN ISO 13366-2 ali drugimi podobnimi mednarodno sprejetimi protokoli.

POGLAVJE II

DOLOČITEV AKTIVNOSTI ALKALNE FOSFATAZE V KRAVJEM MLEKU

- A. Pri določanju aktivnosti alkalne fosfataze v pasteuriziranem kravjem mleku je treba kot referenčno metodo uporabiti standard EN ISO 11816-1.
- B. Aktivnost alkalne fosfataze v pasteuriziranem kravjem mleku je izražena kot število milienot encimske aktivnosti na liter (mU/l). Enota aktivnosti alkalne fosfataze je količina encima alkalna fosfataza, ki katalizira pretvorbo enega mikromola substrata na minuto.
- C. Rezultat preskusa alkalne fosfataze velja za negativen, kadar izmerjena aktivnost v kravjem mleku ne presega 350 mU/l.
- D. Uporaba alternativnih analiznih metod je sprejemljiva, kadar so metode validirane glede na referenčne metode iz dela A v skladu z mednarodno sprejetimi protokoli in pravili dobrih laboratorijskih praks.
-

PRILOGA IV

REFERENČNA PRESKUSNA METODA ZA ANALIZO BAKTERIJE E. COLI V ŽIVIH ŠKOLJKAH ZA RAZVRSTITEV PROIZVODNIH OBMOČIJ IN OBMOČIJ ZA PONOVRNO NASADITEV V SKLADU S ČLE-NOM 52(2)

Referenčna metoda za analizo bakterije *E. coli* v živih školjkah je metoda odkrivanja in najverjetnejšega števila (*most probable number* – MPN), določena v standardu ISO 16649-3. Alternativne metode se lahko uporabljajo, če so validirane glede na to referenčno metodo v skladu z merili iz standarda ISO 16140.

PRILOGA V

PRIZNANE METODE ZA ODKRIVANJE MORSKIH BIOTOKSINOV V SKLADU S ČLENOM 60

POGLAVJE I

METODA ZA ODKRIVANJE PARALITIČNEGA TOKSINA ŠKOLJK

- A. Količina paralitičnega toksina školjk v celotnem telesu ali vsakem užitem delu školjk posebej se določi z uporabo uradne metode združenja AOAC OMA 2005.06, kakor je objavljena v *AOAC International Journal* 88(6), str. 1714–1732 (Lawrenceova metoda), biološkega poskusa na miših ali katere koli druge mednarodno priznane validirane metode.
- B. Če so rezultati sporni, je referenčna metoda uradna metoda združenja AOAC OMA 2005.06 iz dela A.

POGLAVJE II

METODA ZA ODKRIVANJE AMNEZIJSKEGA TOKSINA ŠKOLJK

- A. Količina amnezijskega toksina školjk v celotnem telesu ali vsakem užitem delu školjk posebej se določi z uporabo tekočinske kromatografije visoke ločljivosti z ultravijoličnim določanjem (HPLC/UV) ali katere koli druge mednarodno priznane validirane metode.
- B. Vendar se lahko za presejalne namene uporabi tudi uradna metoda združenja AOAC 2006.02, kakor je bila objavljena v *AOAC International Journal* 90, str. 1011–1027 (encimska imunska metoda (ELISA) za amnezijski toksin školjk), ali katera koli druga mednarodno priznana validirana metoda.
- C. Če so rezultati sporni, je referenčna metoda HPLC/UV.

POGLAVJE III

METODE ZA ODKRIVANJE LIPOFILNIH TOKSINOV

- A. Referenčna metoda za odkrivanje morskih toksinov iz točk (c), (d) in (e) poglavja V(2) oddelka VII Priloge III k Uredbi (ES) št. 853/2004 je tekočinska kromatografija s tandemsko masno spektrometrijo, ki je metoda referenčnega laboratorija EU (EURL LC-MS/MS). S to metodo se določijo vsaj naslednje spojine:
- (a) toksini skupine okadaične kisline: OA, DTX1 in DTX2, vključno z njihovimi estri (DTX3);
 - (b) toksini skupine pektenotoksinov: PTX1 in PTX2;
 - (c) toksini skupine jesotoksinov: YTX, 45 OH YTX, homo YTX in 45 OH homo YTX;
 - (d) toksini skupine azaspiracidov: AZA 1, AZA 2 in AZA 3.

Če se pojavijo novi analogi navedenih toksinov, za katere je določen faktor toksične ekvivalentnosti (*toxicity equivalent factor* – TEF), se vključijo v analizo.

Skupna toksična ekvivalentnost se izračuna z uporabo faktorjev toksične ekvivalentnosti, kot priporoča Evropska agencija za varnost hrane (EFSA) v *EFSA Journal* (2008) 589, str. 1–62, ali katerem koli posodobljenem nasvetu agencije EFSA.

- B. Metode, ki niso tiste iz dela A, kot so metoda LC-MS, HPLC z ustreznim odkrivanjem, imunski in funkcionalni preskusi, kot je preskus zaviranja encima fosfataze, se lahko uporabijo kot nadomestne možnosti ali poleg metode EURL LC-MS/MS, če:
- (a) same ali v povezavi z drugimi lahko odkrijejo vsaj analoge, opredeljene v delu A. Po potrebi se opredelijo ustreznjša merila;

- (b) izpolnjujejo merila učinkovitosti metode, ki jih določa metoda EURL LC-MS/MS. Take metode morajo biti validirane medlaboratorijsko in uspešno preskušene s priznano shemo preskušanja usposobljenosti. Metoda referenčnega laboratorija EU za morske biotoksine podpira dejavnosti, usmerjene k medlaboratorijski validaciji tehnike, ki dopušča formalno standardizacijo;
- (c) njihovo izvajanje zagotavlja enako raven varstva javnega zdravja.

POGLAVJE IV

ODKRIVANJE NOVIH ALI NOVONASTALIH MORSKIH TOKSINOV

Kemijske metode, alternativne metode z ustreznim odkrivanjem ali biološki poskus na miših se lahko uporabljajo med rednim spremljanjem proizvodnih območij in območij za ponovno nasaditev za odkrivanje novih ali novonastalih morskih toksinov na podlagi nacionalnih programov nadzora, ki jih pripravijo države članice.

PRILOGA VI

PRAKTIČNE UREDITVE ZA URADNI NADZOR NAD RIBIŠKIMI PROIZVODI V SKLADU S ČLENOM 70

POGLAVJE I

SPLOŠNE DOLOČBE

A. Organoleptični pregledi

Naključni organoleptični pregledi se izvajajo v vseh fazah proizvodnje, predelave in distribucije. Eden od ciljev nadzora je preverjanje skladnosti z merili svežosti, določenimi v skladu s to uredbo. To zlasti vključuje preverjanje, v vseh fazah proizvodnje, predelave in distribucije, ali ribiški proizvodi vsaj izpolnjujejo temeljna merila svežosti, določena v skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 2406/96 ⁽¹⁾.

B. Kazalniki svežosti

Kadar se pri organoleptičnem pregledu pojavijo kakršni koli dvomi glede svežosti ribiških proizvodov, se lahko vzamejo vzorci, ki se laboratorijsko pregledajo, da se določijo ravni skupnega hlapnega bazičnega dušika (*total volatile basic nitrogen* – TVB-N) in trimetilamin-dušika (*trimethylamine nitrogen* – TMA-N) v skladu s tehničnimi ureditvami iz poglavja II.

Pristojni organi uporabljajo merila iz te uredbe.

Če organoleptični pregled vzbuja sum na prisotnost drugih pogojev, ki bi lahko vplivali na zdravje ljudi, se za namene preverjanja vzamejo ustrezni vzorci.

C. Histamin

Za preverjanje skladnosti z dovoljenimi mejnimi vrednostmi iz Uredbe (ES) št. 2073/2005 se izvede naključno preskušanje za histamin.

D. Ostanki in onesnaževala

V skladu z Direktivo 96/23/ES in Odločbo 97/747/ES se vzpostavijo ureditve spremljanja za nadzor skladnosti z zakonodajo EU o:

- mejnih vrednostih ostankov za farmakološko aktivne snovi v skladu z uredbama (EU) št. 37/2010 in (EU) 2018/470;
- prepovedanih in nedovoljenih snoveh v skladu z Uredbo (EU) št. 37/2010, Direktivo 96/22/ES in Odločbo 2005/34/ES;
- onesnaževalih v skladu z Uredbo (ES) št. 1881/2006 o določitvi mejnih vrednosti nekaterih onesnaževal v živilih in
- ostankih pesticidov v skladu z Uredbo (ES) št. 396/2005.

E. Mikrobiološki pregledi

Po potrebi se izvedejo mikrobiološki pregledi v skladu z ustreznimi pravili in merili iz Uredbe (ES) št. 2073/2005.

F. Paraziti

Preskušanje na podlagi tveganja se izvede zaradi preverjanja skladnosti z delom D poglavja III oddelka VIII Priloge III k Uredbi (ES) št. 853/2004 in oddelkom I Priloge II k Uredbi (ES) št. 2074/2005.

⁽¹⁾ Uredba Sveta (ES) št. 2406/96 z dne 26. novembra 1996 o določitvi skupnih tržnih standardov za nekatere ribiške proizvode. UL L 334, 23.12.1996, str. 1.

G. Strupeni ribiški proizvodi

Izvede se nadzor za zagotovitev, da:

1. se na trg ne dajo ribiški proizvodi iz strupenih rib naslednjih družin: Tetraodontidae, Molidae, Diodontidae in Canthigasteridae;
2. se sveži, pripravljene, zamrznjeni in predelani ribiški proizvodi, ki izvirajo iz družine Gempylidae, zlasti iz vrst *Ruvettus pretiosus* in *Lepidocybium flavobrunneum*, lahko dajo na trg samo v embalirani/pakirani obliki in so ustrezno označeni, da so potrošniki seznanjeni s pripravo/kuhanjem in tveganjem v zvezi s prisotnostjo snovi s škodljivimi gastrointestinalnimi učinki. Na etiketi so navedena znanstvena in splošna imena ribiških proizvodov;
3. se na trg ne dajo ribiški proizvodi, ki vsebujejo biotoksine, kot so ciguatera ali drugi toksini, nevarni za zdravje ljudi. Vendar se ribiški proizvodi, ki izvirajo iz živih školjk, iglokožcev, plaščarjev in morskih polžev, lahko dajo na trg, če so bili proizvedeni v skladu z oddelkom VII Priloge III k Uredbi (ES) št. 853/2004 in izpolnjujejo standarde iz točke 2 poglavja V navedenega oddelka.

POGLAVJE II

NADZOR NAD SKUPNIM HLA PNIM BAZIČNIM DUŠIKOM (TVB-N)

A. Mejne vrednosti skupnega hlapnega bazičnega dušika (TVB-N) za nekatere kategorije ribiških proizvodov in analizne metode, ki jih je treba uporabljati

1. Nepredelani ribiški proizvodi se štejejo za neprimerne za prehrano ljudi, kadar organoleptična ocena vzbudi dvome o njihovi svežosti, kemijsko preverjanje pa pokaže, da so presežene naslednje mejne vrednosti TVB-N:
 - (a) 25 mg dušika/100 g mesa za vrste iz točke 1 dela B tega poglavja;
 - (b) 30 mg dušika/100 g mesa za vrste iz točke 2 dela B tega poglavja;
 - (c) 35 mg dušika/100 g mesa za vrste iz točke 3 dela B tega poglavja;
 - (d) 60 mg dušika/100 g celih ribiških proizvodov, ki se uporabljajo neposredno za pripravo ribjega olja za prehrano ljudi, kakor je navedeno v drugem odstavku točke 1 poglavja IV.B oddelka VIII Priloge III k Uredbi (ES) št. 853/2004; kadar pa je surovina v skladu s točkami (a), (b) in (c) prvega odstavka navedene točke, lahko države članice do sprejetja posebne zakonodaje Unije določijo višje mejne vrednosti za nekatere vrste.

Referenčna metoda, ki se uporabi za preverjanje mejnih vrednosti TVB-N vključuje destilacijo ekstrakta, razgrajenega s perklorno kislino, kakor je določeno v delu C.

2. Destilacija iz točke 1 se izvede z uporabo aparature v skladu z diagramom iz dela D.
3. Rutinske metode, ki se lahko uporabljajo za preverjanje mejne vrednosti TVB-N, so:
 - (a) mikrodifuzijska metoda po Conway in Byrnu (1933);
 - (b) metoda neposredne destilacije po Antonacopoulosu (1968);
 - (c) destilacija ekstrakta, razgrajenega s triklorocetno kislino (Odbor Codex Alimentarius za ribe in ribiške proizvode (1968)).
4. Vzorec je sestavljen iz približno 100 g mesa, odvzetega z vsaj treh različnih mest, zmešanega skupaj z mletjem.

Države članice uradnim laboratorijem priporočijo, da kot rutinski postopek uporabljajo zgornje metode. V primeru dvomljivih rezultatov ali v primeru spora glede rezultatov analize, izvedene z eno od rutinskih metod, se lahko za preverjanje rezultatov uporabi samo referenčna metoda.

B. Kategorije živalskih vrst, za katere so določene mejne vrednosti TVB-N

Mejne vrednosti TVB-N so določene za naslednje kategorije živalskih vrst:

1. *Sebastes* spp., *Helicolenus dactylopterus*, *Sebastichthys capensis*;
2. vrste iz družine Pleuronectidae (razen jezikov: *Hippoglossus* spp.);
3. *Salmo salar*, vrste iz družine Merlucciidae, vrste iz družine Gadidae.

C. Referenčni postopek za določitev koncentracije TVB-N v ribah in ribiških proizvodih

1. Namen in področje uporabe

Ta metoda opisuje referenčni postopek za ugotavljanje koncentracije dušika v TVB-N v ribah in ribiških proizvodih. Postopek se lahko uporablja pri koncentraciji TVB-N od 5 mg/100 g do najmanj 100 mg/100 g.

2. Opredelitev pojmov

„Koncentracija TVB-N“ pomeni vsebnost dušika v hlapnih dušikovitih bazah, kot je določeno z opisanim referenčnim postopkom.

„Raztopina“ pomeni vodno raztopino, kot sledi:

- (a) raztopina perklorne kisline = 6 g/100 ml;
- (b) raztopina natrijevega hidroksida = 20 g/100 ml;
- (c) standardna raztopina klorovodikove kisline 0,05 mol/l (0,05 N). Pri uporabi avtomatske destilacijske aparature se mora titracija izvesti s standardno raztopino klorovodikove kisline 0,01 mol/l (0,01 N);
- (d) raztopina borove kisline = 3 g/100 ml;
- (e) silikonsko sredstvo proti penjenju;
- (f) raztopina fenolftaleina = 1 g/100 ml 95-odstotnega etanola;
- (g) indikatorska raztopina (Tashiro mešani indikator) = 2 g metilrdečega in 1 g metilenmodrega se raztopi v 1 000 ml 95-odstotnega etanola.

3. Kratek opis

Hlapne dušikove baze se ekstrahirajo iz vzorca z raztopino 0,6 mol/l perklorne kisline. Po alkalizaciji se ekstrakt destilira z vodno paro, hlapne bazične komponente pa se absorbirajo v predložko za kislino. Koncentracija TVB-N se določi s titracijo absorbiranih baz. Izrazi se v mg/100 g.

4. Kemikalije

Če ni navedeno drugače, se uporabijo kemikalije čistosti reagenta. Voda je bodisi destilirana bodisi demineralizirana in vsaj enake čistote.

5. Uporabijo se naslednje naprave in pripomočki:

- (a) mlin za meso za izdelavo dovolj homogeno sesekljanega ribjega mesa;
- (b) visokohitrostni mešalnik z 8 000 do 45 000 vrtljaji/minuto;
- (c) nagubani filtrirni papir premera 150 mm, za hitro filtriranje;
- (d) bireta, 5 ml, graduirana na 0,01 ml;
- (e) aparatura za destilacijo z vodno paro. Aparatura mora biti takšna, da omogoča reguliranje različnih količin pare in proizvaja konstantno količino pare v določenem času. Zagotavljati mora, da sproščene baze med dodajanjem snovi za alkalizacijo ne uhajajo.

6. Izvedba referenčnega postopka

Pri delu s perklorno kislino, ki je zelo jedka, se upoštevajo potrebni varnostni in preventivni ukrepi. Vzorci se pripravijo čim prej po prihodu v skladu z naslednjimi navodili:

(a) priprava vzorca:

vzorec za analizo se previdno zmelje z mlinom za meso, kot je opisano v točki 5(a). Količina $10 \text{ g} \pm 0,1 \text{ g}$ zmletega vzorca se odtehta v ustrezno posodo. To se zmeša z 90,0 ml raztopine perklorne kisline, dve minuti homogenizira z mešalnikom, kot je opisan v točki 5(b), in nato filtrira.

Tako pridobljeni ekstrakt se lahko hrani najmanj sedem dni pri temperaturi med približno $2 \text{ }^\circ\text{C}$ in $6 \text{ }^\circ\text{C}$;

(b) destilacija z vodno paro:

50,0 ml ekstrakta, pridobljenega v skladu s točko (a), se prenese v aparaturo za destilacijo z vodno paro, kot je opisana v točki 5(e). Za poznejše preverjanje alkalizacije ekstrakta se doda nekaj kapljic raztopine fenolftaleina. Po dodatku nekaj kapljic silikonskega sredstva proti penjenju se ekstraktu doda 6,5 ml raztopine natrijevega hidroksida in takoj se začne destilacija z vodno paro.

Destilacija z vodno paro se uravna tako, da v 10 minutah nastane približno 100 ml destilata. Destilacijska odtočna cev se potopi v predložko s 100 ml raztopine borove kisline, ki ji je dodanih od tri do pet kapljic indikatorske raztopine. Po točno 10 minutah je destilacija končana. Destilacijska odtočna cev se odstrani iz predložke in spreje z vodo. Hlapne baze, ki so v raztopini predložke, se določijo s titracijo s standardno raztopino klorovodikove kisline.

pH vrednost končne točke mora biti $5,0 \pm 0,1$;

(c) titracija:

potrebna je dvakratna ponovitev analize. Uporabljena metoda je pravilna, če razlika med obema analizama ni večja od $2 \text{ mg}/100 \text{ g}$;

(d) slepi preskus:

izvede se slepi preskus, kot je opisan v točki (b). Namesto ekstrakta se uporabi 50,0 ml raztopine perklorne kisline.

7. Izračun koncentracije TVB-N

S titracijo raztopine predložke s standardno raztopino klorovodikove kisline se koncentracija TVB-N izračuna z naslednjo enačbo:

$$\text{TVB-N (expressed in mg/ 100 g sample)} = \frac{(V_1 - V_0) \times 0,14 \times 2 \times 100}{M}$$

pri čemer:

V_1 = volumen 0,01 mol standardne raztopine klorovodikove kisline v ml za vzorec;

V_0 = volumen 0,01 mol standardne raztopine klorovodikove kisline v ml za slepi vzorec;

M = masa vzorca v gramih.

Poleg tega se zahtevajo še:

(a) dvakratna analiza. Uporabljena metoda je pravilna, če razlika med obema analizama ni večja od $2 \text{ mg}/100 \text{ g}$;

(b) preverjanje opreme. Oprema se preveri z destilacijo raztopine NH_4Cl , ekvivalentne $50 \text{ mg TVB-N}/100 \text{ g}$;

(c) standardni odkloni. Izračunata se standardni odklon ponovljivosti $S_r = 1,20 \text{ mg}/100 \text{ g}$ in standardni odklon obnovljivosti $S_R = 2,50 \text{ mg}/100 \text{ g}$.

D. Aparatura za destilacijo TVB-N z vodno paro

